

**Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied,
verejná výskumná inštitúcia**

**Výročná správa o činnosti a hospodárení
za rok 2025**

Časť A

Bratislava
január 2026

ČASŤ A

Ústredná knižnica SAV, v. v. i.

**Výročná správa o činnosti organizácie
za rok 2025**

Obsah

1. Základné údaje o organizácii	6
1.1. Kontaktné údaje	6
1.2. Údaje o zamestnancoch	7
1.3. Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie	8
2. Odborná činnosť	11
3. Knižničné fondy	15
A: Budovanie fondov	15
B: Spracovanie fondov	18
C: Ochrana a uchovávanie fondov	18
4. Knižnično-informačné služby	19
4.1 Výpožičné služby	19
4.2 Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše	20
4.3 Konzultačné a referenčné služby	25
5. Podpora vedy	26
6. Automatizácia knižničných agend	33
7. Metodická činnosť	35
8. Publikačná, prednášková, popularizačná činnosť	36
8.1 Publikačná činnosť	36
8.2 Aktívna účasť na vedeckých podujatiach	37
8.3 Prednášková činnosť pracovníkov organizácie SAV	37
8.4 Vzdelávanie zamestnancov (kurzy, semináre, konferencie, iné vzdelávanie)	39
9. Spolupráca	40
9.1 Medzinárodná spolupráca	40
9.2 Spolupráca s inštitúciami	40
9.3 Účasť na výstavách	41
9.4 Členstvo v redakčných radách časopisov	41
9.5 Členstvo v komisiách SAV	42
10. Starostlivosť o ľudské zdroje, rodovú rovnosť, pracovné a sociálne podmienky	43
11. Orgány v. v. i., ich skladba a činnosť, štrukturálne, organizačné a právne zmeny v organizácii	44
12. Realizácia Koncepcie dlhodobého rozvoja a Akčného plánu organizácie	45
13. Poskytovanie informácií v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám	46
14. Problémy organizácie a podnety pre Predsedníctvo SAV k činnosti SAV ako celku	47

15. Vyjadrenia vedeckej rady organizácie k výsledkom výskumnej činnosti za uplynulý rok	48
PRÍLOHY k časti A.....	49
Príloha A-1	49
Príloha A-2	51
Príloha A-3	512

1. Základné údaje o organizácii

1.1. Kontaktné údaje

Názov: Ústredná knižnica SAV, v. v. i.

Riaditeľ: Mgr. Michal Sliacky

Zástupca riaditeľa: PhDr. Natália Pastorková

Vedecký tajomník: neuvedený

Predseda správnej rady: Mgr. Michal Sliacky

Predseda vedeckej rady: neuvedený

Predseda dozornej rady: Mgr. Róbert Karul, PhD.

Člen Snemu SAV: Mgr. Andrea Doktorová

Adresa: Klemensova 19, 814 67 Bratislava

<https://uk.sav.sk>

Tel.: 02/ 5292 1733 kl. 102

E-mail: uksav@savba.sk

Názvy a adresy organizačných zložiek a detašovaných pracovísk:

Organizačné zložky: nie sú

Detašované pracoviská:

- **odbor podpory vedy - referát správy a ochrany historických knižničných fondov - Lyceálna knižnica**
Konventná 15, Bratislava
- **odbor knižničných fondov**
Dúbravská cesta 9, Bratislava

Vedúci organizačných zložiek a detašovaných pracovísk:

Organizačné zložky: nie sú

Detašované pracoviská:

- **odbor podpory vedy - referát správy a ochrany historických knižničných fondov - Lyceálna knižnica**
doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD.
- **odbor knižničných fondov**
Mgr. Lukáš Vician

Členovia Snemu SAV za organizačné zložky:

nie sú

Typ organizácie: Verejná výskumná inštitúcia od roku 2022

1.2. Údaje o zamestnancoch

Tabuľka 1a Počet a štruktúra zamestnancov

Štruktúra zamestnancov	K	K		K do 35 rokov		F	P	T	O
		M	Ž	M	Ž				
Celkový počet zamestnancov	32	7	25	2	4	31	28.13	0.6	0
Vedeckí pracovníci	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odborní pracovníci VŠ (výskumní a vývojoví zamestnanci ¹)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odborní pracovníci VŠ (ostatní zamestnanci ²)	25	6	19	2	4	24	22.34	0.6	0
Odborní pracovníci ÚS	5	1	4	0	0	5	5	0	0
Ostatní pracovníci	2	0	2	0	0	2	0.79	0	0

¹ odmeňovaní podľa 553/2003 Z.z., príloha č. 5

² odmeňovaní podľa 553/2003 Z.z., príloha č. 3 a č. 4

K – kmeňový stav zamestnancov v pracovnom pomere k 31.12.2025 (uvádzať zamestnancov v pracovnom pomere, vrátane riadnej materskej dovolenky, zamestnancov pôsobiacich v zahraničí, v štátnych funkciách, členov Predsedníctva SAV, zamestnancov pôsobiacich v zastupiteľských zboroch)

F – fyzický stav zamestnancov k 31.12.2025 (bez riadnej materskej dovolenky, zamestnancov pôsobiacich v zahraničí v štátnych funkciách, členov Predsedníctva SAV, zamestnancov pôsobiacich v zastupiteľských zboroch)

P – celoročný priemerný prepočítaný počet zamestnancov

T – celoročný priemerný prepočítaný počet riešiteľov projektov

O – celoročný priemerný prepočítaný počet obslužného personálu podieľajúceho sa na riešení projektov (technikov, laborantov, projektových manažérov a pod.) mimo zamestnancov v administratíve, správe a údržbe budov, upratovačiek, vodičov a pod.

M, Ž – muži, ženy

Tabuľka 1b Štruktúra vedeckých pracovníkov (kmeňový stav k 31.12.2025)

Rodová skladba	Pracovníci s hodnosťou				Vedeckí pracovníci v stupňoch		
	DrSc.	CSc./PhD.	prof.	doc.	I.	II.a.	II.b.
Muži	0	0	0	0	0	0	0
Ženy	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka 1c Štruktúra pracovníkov podľa veku a rodu, ktorí sú riešiteľmi projektov

Veková štruktúra (roky)	< 31		31-35		36-40		41-45		46-50		51-55		56-60		61-65		> 65	
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Muži	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0

Ženy	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Spolu	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0

A - Prepočet bez zohľadnenia úväzkov zamestnancov

B - Prepočet so zohľadnením úväzkov zamestnancov

Tabuľka 1d Priemerný vek zamestnancov organizácie k 31.12.2025

	Kmeňoví zamestnanci	Vedeckí pracovníci	Riešitelia projektov
Muži	40.6	0	43.0
Ženy	46.3	0	54.0
Spolu	45.0	0	48.5

1.3. Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie

Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, verejná výskumná inštitúcia, (ďalej len „Ústredná knižnica SAV, v. v. i.“ alebo „ÚK SAV, v. v. i.“) je v zmysle zákona č. 133/2002 špecializovanou organizáciou Slovenskej akadémie vied (SAV). Základné funkcie a verejnoprospešné činnosti organizácie definuje s účinnosťou od 1. 1. 2022 aktuálna Zakladacia listina.

SAV aktuálnu zakladaciu listinu vydala podľa § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež „zákon o verejnej výskumnej inštitúcii“) a § 21aa ods. 1 a 7 písm. a) zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied (ďalej tiež „zákon o akadémii“).

Skrátená podoba názvu organizácie je: **Ústredná knižnica SAV, v. v. i.** Sídlo organizácie je Klemensova 19, 814 67 Bratislava; IČO organizácie je 00587001.

Zakladacia listina definuje, že prevažujúcou hlavnou činnosťou Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., je získavanie, spracúvanie a šírenie informácií z oblasti vedy a techniky a tiež poznatkov z vlastného výskumu a vývoja pre potreby SAV, organizácií SAV, ich zamestnancov, iných subjektov a verejnosti.

Zakladacia listina ďalej definuje aj ďalšie hlavné činnosti a iné činnosti Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.:

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., je aj po prijatí o verejnej výskumnej inštitúcii hlavnou knižnicou SAV a ústrednou knižnicou knižnično-informačnej siete SAV. Ako vedecká knižnica prostredníctvom knižnično-informačných služieb, z vlastných univerzálnych knižničných fondov a sprístupňovaním externých informačných zdrojov, zabezpečuje slobodný prístup k informáciám. Popri informačnom zabezpečovaní základného výskumu v SAV vykonáva osobitné celoakademické úlohy, predovšetkým akvizíciu elektronických informačných zdrojov, zabezpečovanie spracovania evidencie publikačnej činnosti, vrátane dlhodobého ukladania a sprístupnenie publikácií – zamestnaneckých diel, vytvorených zamestnancami niektorej z organizácií SAV. Databáza evidencie publikačnej činnosti, ako aj digitálny repozitár, sú dostupné prostredníctvom webu.

V zmysle zákona o verejnej výskumnej inštitúcii Ústredná knižnica SAV, v. v. i., má kreované a plne funkčné svoje orgány (okrem riaditeľa) - je to Správna rada ÚK SAV, v. v. i., (5 členov) a Dozorná rada ÚK SAV, v. v. i. (3 členovia).

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., v zmysle zákona o verejnej výskumnej inštitúcii má svoje nasledovné základné dokumenty:

- Pracovný poriadok ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 28. 3. 2022,

- Organizačný poriadok ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 28. 3. 2022,
- Pravidlá tvorby rozpočtu ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 28. 3. 2022,
- Plán rodovej rovnosti SAV (2025 – 2029) – pripojenie k plánu 30.12.2024,
- Správna rada ÚK SAV, v. v. i. – volebný a nominačný poriadok – dokument účinný k 28. 3. 2022,
- Knižničný a výpožičný poriadok ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 1. 10. 2022,
- Zásady akvizície a dopĺňovania knižničného fondu ÚK SAV, v. v. i. – dokument prijatý a účinný k 6. 9. 2024,
- Smernica ÚK SAV, v. v. i. o nadobúdaní, evidencii a vyradovaní majetku, – dokument účinný k 6. 9. 2024,
- Smernica o verejnom obstarávaní ÚK SAV, v. v. i. – dokument účinný k 7. 3. 2025,
- Dohoda o spôsobe rozpočítania režijných a prevádzkových nákladov medzi Centrom spoločných činností SAV, v. v. i., o. z. Technicko–hospodárskou správou ústavov spoločenských vied v Bratislave a ÚK SAV, v. v. i. – dokument prijatý a účinný k 27. 8. 2025,
- Metodický pokyn riaditeľa o riadení rizík – UKSAV/035/B.1./2025 k 14. 1. 2025.

Všetky dokumenty sú verejne dostupné na webovej stránke v sekcii „dokumenty“ na <https://uk.sav.sk/dokumenty/>.

Poslanie a úlohy Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., bližšie špecifikuje Organizačný poriadok ÚK SAV, v. v. i. Ten reflektuje aktuálne zmeny právneho stavu ÚK SAV, v. v. i., teda prinavrátanie hospodársko-právnej formy verejnej výskumnej inštitúcie, ku ktorej došlo 1. 1. 2022. V rámci aktuálneho organizačného poriadku platí organizačná schéma a rámcová náplň práce jednotlivých útvarov tak, aby ÚK SAV, v. v. i., mohla pružne plniť predovšetkým nové úlohy v oblasti podpory vedy a výskumu v SAV.

Základná organizačná schéma a rámcová náplň práce jednotlivých útvarov bola k 31. 12. 2025 nasledovná:

Riaditeľ

1. odbor knižničných fondov

- dopĺňovanie knižničného fondu, revízia a vyradovanie knižničného fondu
- odborná evidencia a odborné spracovanie knižničného fondu
- ochrana a uloženie knižničného fondu, knižničné sklady

2. odbor knižnično-informačných služieb

- výpožičky knižničných dokumentov, základné a špeciálne elektronické služby
- služby študovní
- medziknižničná výpožičná služba, medzinárodná medziknižničná výpožičná služba
- poskytovanie bibliografických, faktografických a referenčných informácií
- rešeršné služby, reprografické služby, elektronické informačné zdroje (EIZ)
- informačno-vedecké centrum

3. odbor podpory vedy

- uskutočňovanie výskumu v odboroch hlavnej činnosti ÚK SAV, v. v. i.
- správa a ochrana historického knižničného fondu
- správa centrálnej evidencie publikačnej činnosti a ohlasov
- podpora vedeckého publikovania
- administrácia a pridelovanie DOI (Digital Object Identifier)

- citačné elektronické informačné zdroje a administrácia EIZ
- školiace aktivity
- redakcia CEJSH (The Central European Journal Of Social Sciences And Humanities)

4. odbor metodiky a prierezových činností

- koordinačná, metodická, poradenská, školiaca a štatistická činnosť
- informačno-komunikačné technológie
- administratíva, správa registratúry
- prevádzkové činnosti
- autodoprava.

Personálna agenda

V Ústrednej knižnici SAV, v. v. i., počas roka 2025 došlo k jednej personálnej zmene:

- **odbor podpory vedy (OPV):**
 - odbor od novembra 2025 posilnila zamestnankyňa Mgr. Jana Kasáková, PhD. čím sa plní plán – vytvoriť a obsadiť novú pracovnú pozíciu – "data research steward" (zástup za MD).

2. Odborná činnosť

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., v roku 2025 plnohodnotne pôsobila ako dôležitý článok takmer v každej etape vedeckej komunikácie v prostredí SAV a prirodzene aj ako všeobecná vedecká knižnica v širšej spoločnosti.

Významná je najmä podpora vedy a výskumu v prostredí SAV. Sem možno radiť akékoľvek činnosti, aktivity a úlohy spadajúce pod široko poňatú podporu vedy a výskumu, počnúc informačnou podporou výskumu – základný prístup k vedeckej a odbornej literatúre. Prístup k nej je na jednej strane realizovaný z vlastných knižnično-informačných fondov, na strane druhej z externých informačných zdrojov. Z iného uhla pohľadu sú to dokumenty tlačené a dokumenty elektronické.

Informačná podpora ďalej pokračuje bohatým portfóliom moderných služieb otvorenej vedy končiac prípravou na budovanie systému na ukladanie a sprístupňovaním výskumných dát z výskumov SAV.

Vedeckí zamestnanci a zamestnankyne SAV prirodzene využívajú elektronické knižnično-informačné služby Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., a to aj mimo svojich pracovísk (mimo IP adres SAV). Sem radíme najmä:

- prístup do online licencovaných/platených elektronických informačných zdrojov (vedecké databázy) dostupných po úroveň plného textu prostredníctvom vzdialeného prístupu (HAN),
- domáca a medzinárodná medziknižničná výpožičná služba pre získanie kópií článkov z časopisov, ktoré nemá SAV predplatené,
- služby na podporu vedy (otázky evidencie publikačnej činnosti, pridelovania DOI, vedeckých identifikátorov, prevádzka Inštitucionálneho repozitára SAV, poradenská činnosť, online odborné semináre a školenia) atď.

Ústredná knižnica SAV, v. v. i. mala v roku 2025 **2 513 aktívnych používateľov**, ktorí **realizovali 32 429 výpožičiek** primárnych dokumentov a evidovala **17 316 návštevníkov**. V elektronických databázach naši používatelia **realizovali 661 125 vyhľadávaní** a **684 670 zobrazení plných textov** dokumentov.

Ústredná knižnica SAV, v. v. i. – významné odborné agendy realizované v roku 2025

A: celoakademická úroveň

- realizácia druhej fázy implementácie rozšírenia funkcionality existujúceho systému ARL, t. j. systému na evidenciu publikačnej činnosti zamestnancov a zamestnankýň SAV o digitálny repozitár na ukladanie výskumných dát (pre potreby celej SAV),
- zabezpečenie členstva v medzinárodnej organizácii DataCite, čím ÚK SAV, v. v. i. posilňuje svoje kapacity v oblasti pridelovania trvalých identifikátorov (DOI) a podpory správy, citovania a dlhodobej dostupnosti výskumných dát pre celú SAV,
- zabezpečenie, pre organizácie SAV, širokého portfólia elektronických informačných zdrojov na rok 2026, vrátane realizácie verejného obstarávania v režime podlimitnej zákazky podľa zákona č. 343/2015 Z. z.; novinkou v portfóliu je databáza PressReader, sprístupňujúca aktuálny obsah vybraných svetových novín a populárnych časopisov.

B: inštitucionálna úroveň

- realizácia štatutárneho auditu účtovnej závierky Ústrednej knižnice SAV, v. v. i. za rok 2024,
- zabezpečenie ročnej licencie (1. 1. 2026 – 31. 12. 2026) na scientometrický a analytický nástroj InCites Benchmarking and Analytics spolu s modulom MyOrganization a modulom Research Horizon Navigator,
- uzatvorenie zmluvy o prístupe do digitálnej knižnice Kramerius, ktorá vytvára rámec pre spracovanie, dlhodobé ukladanie a sprístupňovanie digitalizovaných historických fondov,
- zabezpečenie členstva v národnom konzorciu DARIAH-SK, slovenského uzla celoeurópskej výskumnej infraštruktúry DARIAH zameranej na digitálne humanitné vedy,
- čerpanie prostriedkov zo „zásobníka investičných akcií SAV“ bolo v roku realizované nasledovne:
 - verejné obstaranie, nadobudnutie a implementácia nového knižnično-informačného systému (systém Tritius),
 - verejné obstaranie a nadobudnutie modernej skenovacej infraštruktúry na záchranu historického knižničného fondu – Lyceálna knižnica (Konventná ulica),
 - verejné obstaranie projektu posilnenia kybernetickej bezpečnosti a modernizácie IT infraštruktúry vrátane re-dizajnu celej siete Ústrednej knižnice SAV.
 - verejné obstaranie výdajného a prijímacieho boxu na knihy.

Ústrednú knižnice SAV, v. v. i. – agendy presahujúce rok 2025

- finalizácia implementácie a ostrá prevádzka nového knižnično-informačného systému vrátane konverzie všetkých dát z aktuálneho systému,
- obstaranie výdajného a prijímacieho boxu na knihy Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., pri budove ÚSTARCHE v areáli SAV na Patrónke. Box bude prepojitelný cez API na knižnično-informačný systém Tritius, bude mať display, čítačku rôznych druhov kódov, hlasový výstup a SMS komunikátor,
- implementácia projektu posilnenia kybernetickej bezpečnosti a modernizácie IT infraštruktúry vrátane re-dizajnu celej siete Ústrednej knižnice SAV, ktorej cieľom je zvýšiť úroveň ochrany dát, bezpečnosti pripojenia a stability interných služieb prostredníctvom implementácie nových sieťových prvkov, firewallov, servera a pracovných staníc pre používateľov knižnice v študovni,
- plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov vyplývajúcich z Výkonnostnej zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov na podporu výskumu a vývoja uzatvorenej dňa 23. 10. 2024 medzi Slovenskou akadémiou vied a Ústrednou knižnicou SAV, v. v. i.,
- fáza implementácie a pilotná prevádzka rozšírenej funkcionality existujúceho systému ARL, t. j. systému na evidenciu publikačnej činnosti zamestnancov SAV o digitálny repozitár na ukladanie výskumných dát (pre potreby celej SAV),
- implementácia konceptu inštitucionálnej politiky otvorenej vedy a jej zavádzanie do praxe jednotlivých organizácií SAV,
- realizácia verejného obstarávania na nákup prístupov do vedeckých databáz – EIZ, keďže je

predpoklad, že v roku 2026 pôjde o sumu vyššiu ako 199 999,00 €, a teda pôjde o nadlimitnú zákazku podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v Slovenskej republike,

- spolupráca s P SAV v otázke riešenia budovania nových a moderných skladových kapacít na ukladanie a ochranu knižnično-informačných fondov ÚK SAV, v. v. i.

Vedecko-výskumná činnosť – projekty, výsledky

Domáce projekty

Tabuľka Domáce projekty riešené v roku 2025

ŠTRUKTÚRA PROJEKTOV	Počet		Čerpané financie (€)					
	A	B	A				B	
			Zo zdrojov SAV		Z iných zdrojov		Zo zdrojov SAV	Z iných zdrojov
			Spolu	Pre organizáciu	Spolu	Pre organizáciu		
1. Projekty VEGA	0	0	-	-	-	-	-	-
2. Projekty APVV	0	0	-	-	-	-	-	-
3. Projekty EŠIF/OP ŠF, Plán obnovy EÚ	0	0	-	-	-	-	-	-
4. Projekty SASPRO	0	0	-	-	-	-	-	-
5. Projekty IMPULZ	0	0	-	-	-	-	-	-
6. Iné projekty (FM EHP, Vedecko-technické projekty, na objednávku rezortov a pod.)	0	1	-	-	-	-	-	71325

A - organizácia je nositeľom projektu

B - organizácia sa zmluvne podieľa na riešení projektu

Tabuľka Domáce projekty podané v roku 2025

Štruktúra projektov	Miesto podania	Organizácia je nositeľom projektu	Organizácia sa zmluvne podieľa na riešení projektu
1. Účasť na nových výzvach APVV r. 2025	-	0	0
2. Projekty výziev EŠIF podané r. 2025	Bratislava	0	0
	Regióny	0	0

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., v roku 2025 začala riešiť projekt **DARIAH-SK**. Projekt buduje národnú výskumnú infraštruktúru pre digitálne humanitné vedy, nadväzujúcu na európsku platformu **DARIAH-EU**. Cieľom je podpora digitalizácie, koordinácia služieb v oblasti humanitných vied a zapojenie Slovenska do medzinárodnej infraštruktúry ESFRI. Projekt prepája výskumné inštitúcie, buduje nové digitálne nástroje a repozitáre a rozvíja spoluprácu s akademickým aj kultúrnym sektorom.

Trvanie projektu (1. 1. 2025 – 31. 12. 2027).

Finančné náklady Ústrednej knižnice SAV, v. v. i. v roku 2025:

Položky **bežných priamych, osobných a bežných nepriamych nákladov rozpočtu** boli čerpané podľa schváleného rozpisu (rozpočet na rok **2025** v sume **71 325,00 €**) nasledovne:

1. ostatné tovary a služby – 54 875,00 €

Ročná licencia (1.1.2026 – 31.12.2026) na scientometrický a analytický nástroj InCites – obstaráva sa v roku 2025. Scientometrický a analytický nástroj InCites Benchmarking and Analytics (Clarivate Analytics) spolu s modulom MyOrganization a modulom Research Horizon Navigator. InCites pracuje primárne s dátami z databázy Web of Science (WoS). Ide o nástroj na zefektívnenie spracovania štatistických a scientometrických výstupov.

2. osobné náklady – 2185,00 €

3. nepriame náklady (25%) – 14 265,00 €.

3. Knižničné fondy

A: Budovanie fondov

Stav knižničného fondu k 31. 12. 2025

Fond	Stav r. 2024	Prírastok	Úbytok	Stav r. 2025
knihy	463 089	2 603	2 284	463 408
elektronické médiá	2 163	55	0	2 218
viazané ročníky periodík	115 994	1 473 (index 0,43)	533	116 934
spolu	581 246	4 131 (index 0,73)	2 817	582 560

ÚK SAV, v. v. i., získava informačné zdroje kúpou, bezodplatným prevodom, medzinárodnou výmenou publikácií, darom (a povinným výtlačkom z ústavov). Získané dokumenty sú zaradované do fondu ÚK SAV, v. v. i., ale sčasti aj do fondov ústavných knižníc. V roku 2025 získala ÚK SAV, v. v. i., do svojho fondu a do fondu ústavných knižníc spolu:

- 2 608 kníh (z toho 5 pre ústavy SAV),
- 563 dochádzajúcich titulov tlačených periodík (z toho 59 pre ústavy),
- 5 dochádzajúcich titulov elektronických periodík (všetky pre ústavy),
- 1 450 kn. j. viazaných ročníkov periodík
- 3 CD-ROM a 52 elektronických kníh.

Povinné výtlačky z ústavov vedieme v evidencii prírastkov ako dar. Z celkového počtu knižných prírastkov 337, čo sa týka darov, bolo 74 povinných výtlačkov z ústavov. Z celkového počtu 361 dochádzajúcich periodík nadobudnutých darom bolo 38 nadobudnutých povinným výtlačkom z ústavov.

Prírastok ÚK SAV

Typ získania literatúry	Kúpa	Výmena	Povinný Výtlačok	Náhrada	Dar	Bezodplatný prevod	Spolu
knihy	2 130	121	-	12	337	3	2 603
viazané ročníky periodík	292	275	49	0	834	0	1 450
ročníky e- periodík	0	0	-	0	0	0	0
CD-rom	1	0	-	0	2	0	3
e-knihy	52	0	-	0	0	0	52
spolu	2 475 (index 1,32)	396	49	12	1 173	3	4 108
periodiká (počet titulov)	76	118	-	0	310	0	504 (index 0,90)

Akvízia ÚK SAV pre ústavy SAV

Typ získania literatúry	Kúpa	Výmena	Dar	Spolu
knihy	0	5	0	5
periodiká (počet titulov)	24	37	3	64

Na nákup knižničných dokumentov do fondu ÚK SAV (knihy, periodiká) bolo celkovo v roku 2025 vynaložených **123 106,25 €**, z toho nákup elektronických kníh predstavoval 4 471,18 € a nákup elektronických periodík 3 333,51 €. Elektronické periodiká sa kupujú na základe požiadaviek ústavov SAV a v predchádzajúcich rokoch boli kupované v tlačenej verzii.

ÚK SAV nadobudla formou **daru** 337 knižných monografií v hodnote 5 473,01€.

Rozbor spracovaných CD, kníh a e-kníh ÚK SAV v roku 2025 podľa odborov

Všeobecnosti	48	Prírodné vedy	101
Filozofia, psychológia	163	Lekárske vedy	125
Náboženstvo, teológia	86	Technika, priemysel	91
Sociológia, štatistika	151	Poľnohospodárstvo	30
Politika, ekonómia	281	Urbanizmus, architektúra	53
Právo, verejná správa starostlivosť	172	Výtvarné umenie	71
Vojenstvo	75	Hudba, divadlo, film	67
Školstvo, pedagogika	31	Literárna veda	60
Etnografia	35	Literárne texty	522
Jazykoveda	60	Geografia	43
Matematika, fyzika	25	Dejiny, biografie	368

Medzinárodná výmena

	Štát	Výmenní partneri	Príjem časopisy/ročenky (tituly)			Príjem kníh			Výdaj časopisov (exempláre)	Výdaj časopisov (tituly)	Výdaj kníh
			fond	ústav	SPOLU	Fond	ústav	SPOLU	SPOLU	SPOLU	SPOLU
1.	Belgicko	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	BiH	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Bulharsko	1	5	6	11	0	0	0	10	10	0
4.	ČR	9	76	3	79	97	3	100	91	65	91
5.	Čína	2	0	3	3	0	0	0	9	8	0
6.	Dánsko	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0
7.	Fínsko	1	0	0	0	2	0	2	10	10	2
8.	Francúzsko	5	1	1	2	0	0	0	11	10	0
9.	Chorvátsko	8	0	1	1	0	0	0	4	4	0
10.	Japonsko	11	4	4	8	0	0	0	4	1	0
11.	Litva	1	1	1	2	0	0	0	4	4	0
12.	Macedónsko	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Maďarsko	10	3	2	5	17	1	18	35	26	2
14.	Nemecko	16	7	1	8	1	0	1	20	16	2
15.	Poľsko	11	4	3	7	0	0	0	20	12	0
16.	Rakúsko	7	2	0	2	1	1	2	17	13	1
17.	Rusko	6	7	0	7	0	0	0	75	34	0
18.	Rumunsko	2	0	0	0	0	0	0	3	3	0
19.	Slovinsko	5	2	1	3	1	0	1	4	3	0
20.	Srbsko	9	0	1	1	0	0	0	4	4	1
21.	Španielsko	2	0	1	1	0	0	0	1	1	0
22.	Švajčiarsko	4	0	0	0	0	0	0	2	2	0
23.	Švédsko	2	0	0	0	0	0	0	3	3	0
24.	Taliansko	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0
25.	Turkménsko	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26.	Ukrajina	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.	USA	16	4	4	8	2	0	2	55	19	0
28.	Veľ. Británia	8	2	4	6	0	0	0	25	20	0
	SPOLU:	146	118	37	155	121	5	126	408	269	99

ÚK SAV, v.v.i., v rámci medzinárodnej výmeny, spolupracuje s mnohými zahraničnými akademickými a vedeckými inštitúciami a knižnicami, s ktorými prebieha výmena dokumentov.

V oblasti medzinárodnej výmeny publikácií registruje knižnica **146** výmenných partnerov z **28** krajín, z čoho nám 105 aktívnych partnerov zaslalo **126 kníh** (z toho 5 pre ústavy) v hodnote 2 838 € a **155 titulov periodík** (z toho 37 titulov pre ústavy) v hodnote 16 818 €. Periodík spolu prišlo 541 ks.

Za nákup a zasielanie (269 titulov/408 exemplárov) seriálových publikácií ÚK SAV vynaložila 18 301,42 €. Hodnota odoslaných monografií (99 ks) bola 1 929 €. Poštovné predstavovalo 686,60 €.

B: Spracovanie fondov

Získaný prírastok knižničného fondu sa zapisoval do základnej odbornej evidencie, následne vecne spracovával (klasifikácia podľa MDT a konspektu, predmetové heslá v slovenčine a angličtine) a katalogizoval. Počas celého roka sa priebežne realizovala aj retrokatalogizácia.

Spracovanie monografií a dochádzajúcich periodík sa realizovalo v systéme VIRTUA, vo formáte MARC21 podľa pravidiel RDA (Resource Description and Access).

Podľa štatistických výstupov z automatizovaného systému Virtua v roku 2025 operátori ÚK SAV, v. v. i., vytvorili:

- nové bibliografické záznamy: 1 150
- upravené bibliografické záznamy: 8 761
- nové holdingové záznamy: 3 058
- upravené holdingy: 4 050
- nové exempláre: 6 630
- upravené exempláre: 9 638

Okrem prírastkov (4 108) bolo v ÚK SAV, v. v. i., v procese elektronickej katalogizácie vo Virtue v roku 2025 zrekatalogizovaných:

- 3 371 monografií,
- 798 exemplárov periodík.

Celkový počet automatizovane spracovaných knižničných jednotiek v systéme Virtua je 365 308.

ÚK SAV, v. v. i., okrem budovania vlastných katalógov, aktívne prispievala aj do **Súborného katalógu periodík v SR** – časť periodiká, ktorý je súčasťou databáz KIS3G:

- nové bibliografické záznamy: 2
- upravené bibliografické záznamy: 2
- nové holdingové záznamy: 23
- upravené holdingy: 612

C: Ochrana a uchovávanie fondov

Okrem rutinej prevádzky skladov v roku 2025 sa uskutočnilo 9 vyradovaní kníh a 1 vyradovanie periodík. Odpisovali sa dlhodobé straty pracovníkov SAV, čitateľov mimo SAV, poškodené, nezvestné knihy a predovšetkým duplikáty, multiplikáty a zastarané a neprofilové knižničné jednotky. Takisto sa aj realizoval prevod z monografií do periodík (23 kn.j.) z dôvodu spracovania daného titulu ako seriálu v databáze KIS3g a vyradili sa aj poškodené zväzky periodík v počte 533 kn. j. Celkovo bolo vyradených 2 817 kn. j. Vyradenie tohto fondu predstavuje úbytok fondu ÚK SAV, v. v. i., v roku 2025.

Pri vyradených dokumentoch, ktoré boli v skladoch a neboli značne poškodené, sa postupovalo podľa zákona č. 126/2015 Z. z., teda zoznamy titulov sa vystavili na webe a boli ponúknuté iným knižniciam, predovšetkým s konzervačnou funkciou.

V tomto roku sme pokračovali v pätnásťročnej revízii a v rámci nej sa realizovala revízia signatúry S 42001-S 128900 nachádzajúca sa v sklade Výpočtového strediska.

4. Knižnično-informačné služby

ÚK SAV, v. v. i., poskytovala knižnično-informačné služby širokej čitateľskej verejnosti v plnom rozsahu okrem 5 dní celozávodnej dovolenky. Pre vedeckých pracovníkov SAV sa poskytovali popri základných službách aj špeciálne služby, napr. medzinárodná medziknižničná výpožičná služba, dlhodobé výpožičky, sprístupňovanie externých elektronických informačných zdrojov, pridelenie periodík získaných medzinárodnou výmenou, rešeršné služby, metodické a školiace služby a konzultácie. Ústavy SAV (najmä ústavy 3 ODV) v roku 2025 vo zvýšenej miere využívali priestory študovne na Klemensovej 19 pre ich odborné semináre a konferencie; študovňa bola prepožičaná na 34 podujatí.

Posledný štvrťrok 2025 sa pracovníci odboru KIS vo veľkej miere podieľali na testovaní a pripomienkovaní nového knižnično-informačného systému Tritius, ktorý nahradí stávajúci systém Virtua.

ÚK SAV, v. v. i., podľa oficiálnej štatistiky v databáze čitateľov v rámci projektu KIS3G evidovala celkom k 31. 12. 2025 **2513 aktívnych používateľov** (index 1,05) s platným čitateľským preukazom, ktorí počas roka realizovali v systéme výpožičnú transakciu alebo využili iné služby knižnice. Počet návštevníkov bol spolu **17316**. Z toho počet návštevníkov, ktorí využívali internetové služby, bol **1092**. Počet návštevníkov vzdelávacích podujatí prístupných verejnosti bol **691**.

V roku 2025 boli uskutočnené 3 podujatia zameraných na podporu využívania EIZ.

Prostredníctvom internetového portálu <https://www.kis3g.sk/>, cez ktorý sa vstupovalo do **online katalógu monografií a periodík ÚK SAV**, sa v roku 2025 uskutočnilo **144 884** návštev.

Domovskú stránku <https://uk.sav.sk/> navštívilo v roku 2025 **20 768** používateľov internetu. Štatistiky zabezpečuje služba Google Analytics, ktorú knižnica využíva od roku 2018.

	NÁVŠTEVNÍCI 2024	NÁVŠTEVNÍCI 2025	VÝPOŽIČKY 2024	VÝPOŽIČKY 2025
Požičovňa	16206	14533	34047	30582
Študovňa	1842	1990	1877	1517
Lyceálna	14	78	24	330
Podujatia	497	691	/	/
Patrónka	22	24	/	/
Spolu	18 581	17316	35 948	32429

4.1 Výpožičné služby

Celkový počet **výpožičiek** realizovaných prostredníctvom knižnice bol **32429**. Z hľadiska výkonov je treba popri sledovaní počtu výpožičiek brať do úvahy aj skutočnosť, že používatelia si

počas roka objednali a nevyzdvihli **420** knižničných jednotiek. Počet negatívne vybavených žiadaniek bol 41 z celkového počtu **11 672** žiadaných dokumentov.

Bežná pracovná prevádzka počas celého roka bola za obvyklých podmienok od 8.00 do 19.00 h.

Výpožičky celkom 2025	Výpožičky celkom 2024	z výpožičiek celkom		z výpožičiek celkom	
		absenčné	prezenčné	monografie	periodiká
32429	35948	30291	2138	30689	1740
				z toho rukopisy 147	

Medziknižničné výpožičné služby

MVS				MMVS			
iným knižniciam		z iných knižníc		iným knižniciam		z iných knižníc	
2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
881	849	46	188	9	4	202	112
knihy	691	knihy	184	knihy	2	knihy	74
kópie	158	kópie	4	kópie	2	kópie	38

V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) do ÚK SAV, v. v. i., došlo celkom 851 žiadaniek (ktoré nám zaslali iné knižnice), z ktorých bolo kladne vybavených **849**; do iných knižníc bolo zo strany ÚK SAV, v. v. i., odoslaných 200 žiadaniek na dokumenty (alebo kópie), ktoré knižnica nemá vo svojom fonde, z čoho bolo kladne vybavených **188**.

Do zahraničných knižníc bolo v rámci MMVS zaslaných 139 žiadaniek a z toho bolo kladne vybavených a čitateľom doručených **112** dokumentov/kópií. Zo zahraničných knižníc do ÚK SAV, v. v. i., prišli 4 žiadanky, z toho **4** bolo kladne vybavených.

4.2 Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše

Elektronické informačné zdroje (ďalej EIZ) predstavujú efektívny informačný nástroj, prostredníctvom ktorého ÚK SAV, v. v. i., umožňuje svojim používateľom efektívne získať požadované informácie. Vyhľadávanie je umožnené formou osobného vyhľadávania v priestoroch knižnice, priamym prístupom z ľubovoľného pracoviska SAV alebo (po registrácii a prihlásení) prostredníctvom vzdialeného prístupu (systém HAN). EIZ zároveň predstavujú významný zdroj informácií pre rešeršné služby poskytované používateľom ÚK SAV, v. v. i.

Štruktúra ponuky EIZ:

- z licencovaných EIZ:
 - obstarala ÚK SAV, v. v. i., z účelových prostriedkov rozpočtovej kapitoly SAV,
 - obstaralo CVTI SR v rámci projektov NISPEZ,
- z elektronických informačných zdrojov z produkcie SAV,
- z časovo obmedzených skúšobných prístupov,
- z nadstavbových e-služieb.

Bezplatné časovo obmedzené skúšobné prístupy do EIZ v roku 2025

Skúšobný prístup do databázy PressReader bol dostupný v nov/dec 2025. Databáza sprístupňuje aktuálny obsah vybraných novín a populárnych časopisov z celého sveta. Obsahuje viac ako 7 000 titulov zo 120 krajín vo viac ako 80 jazykoch. Databáza bola obstaraná na rok 2026.

Skúšobný prístup do databázy ICE Civil Engineering od vydavateľa Emerald. Tematické zameranie oblasť stavebného a environmentálneho inžinierstva a vedy o materiáloch. Skúšobný prístup do databázy bol dostupný od 1. 2. 2025 do 3. 3. 2025.

Nadstavbové e-služby

ÚK SAV, v. v. i., naďalej poskytovala integrované simultánne vyhľadávanie v heterogénnych licencovaných EIZ ako aj v bezplatne dostupnom obsahu (Open Access) informačných zdrojov prostredníctvom tzv. **discovery služby: EBSCO Discovery Service (EDS)**. V EDS používateľ môže vyhľadávať cez index vo všetkých dostupných EIZ integrovaných do platformy EDS z jediného vstupného miesta.

Prístup k zakúpeným EIZ bol pre pracovníkov SAV zabezpečený cez rozsah IP adries a prostredníctvom vzdialeného prístupu HAN. V roku 2025 obsahovala databáza HAN-u spolu 2300 (index 1,06) zaregistrovaných používateľov, ktorí zrealizovali v priebehu roka 13 112 vyhľadávaní prostredníctvom tejto e-služby. Novoregistrovaných používateľov bolo 149.

Externé elektronické informačné zdroje

ÚK SAV, v. v. i., v roku 2025 kládla pri akvizícii EIZ dôraz predovšetkým na informačné zabezpečenie základného výskumu v SAV. Obsahovú ponuku zakúpených databáz zabezpečovala zohľadnením aktuálnych trendov a potrieb jednotlivých ústavov SAV.

Zoznam elektronických informačných zdrojov dostupných v roku 2025

American Physical Society – plnotextová databáza periodík zameraná na fyzikálne vedy.

ARCANUM Digitheca – plnotextová databáza zameraná na prístup k tlačeným zdrojom maďarskej histórie ako sú vedecké a odborné časopisy, denníky a týždenníky, encyklopédie, zbierky tematických kníh.

Britannica Online – elektronická verzia najznámejšej encyklopédie sveta, ponúka heslá doplnené hypertextom a multimediami súbormi.

Cambridge Journals Online Humanities and Social Sciences – časopisy vydavateľstva Cambridge Press, so zameraním na spoločenské a humanitné vedy.

Cambridge E-Books Online History/Sociology – vybrané vedecké tituly elektronických kníh so zameraním na históriu a sociológiu.

CAS SciFinder Discovery Platform – poskytuje prístup do kolekcie aktuálnych vedeckých chemických informácií a patentov.

CEEOL – Central and Eastern European Online Library je online knižnica a platforma, ktorá sprístupňuje odborné a vedecké časopisy zo strednej, východnej a juhovýchodnej Európy, so zameraním na humanitné a spoločenské vedy.

De Gruyter – plnotextová multidisciplinárna databáza časopisov.

DigiZeitschriften – plnotextová databáza nemeckých akademických odborných periodík a časopiseckých článkov, prístup do viac ako 200 nemeckých akademických periodík z 19 krajín.

EconLit with Full Text – články databázy EconLit a úplné texty viac ako 600 časopisov vrátane titulov vydavateľstva The American Economic Association.

EZB – projekt Univerzitetnej knižnice v Regensburgu, spája univerzitné knižnice v nemecky hovoriacich krajinách, aj vedecké a odborné knižnice v celej Európe, prepojenie na tituly časopisov v licencovaných plnotextových databázach na základe predplatného.

GeoScienceWorld with Full Text – databáza so zameraním na geologické a geografické vedné disciplíny.

GeoRef – špecializovaná databáza bibliografických záznamov, ktorú vytvoril American Geological Institute. Komplexná databáza GeoRef obsahuje viac ako 2,8 mil. bibliografických záznamov literatúry o odbore geológie a geografie celého sveta.

IOPScience – portál s prístupom k rozšírenej kolekcii odborných časopisov pre fyziku a príbuzné vedné disciplíny, so širokou ponukou súvisiacich e-služieb.

JSTOR – archívna plnotextová databáza, prevažne spoločenské vedy.

PNAS (Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America) – elektronická verzia multidisciplinárneho týždenníka.

Oxford Academic Journals – časopisy vydavateľstva Oxford Press so zameraním na spoločenské a humanitné vedy, právo, legislatíva, medicína, matematika a živá príroda.

Psychology and Behavioral Sciences Collection – komplexná databáza obsahujúca informácie ohľadom psychiatrie, psychológie, duševných stavov, antropológie a observačných a experimentálnych metód. Ide o najobsiahlejšiu plnotextovú psychologickú databázu.

REAXYS – sprístupňuje kolekciu aktuálnych vedeckých informácií o chemických látkach a reakciách, obchodné informácie o výrobcoch, dodávateľoch a chemických štruktúrach.

RILM Abstracts of Music literature – odborná faktografická licencovaná databáza so zameraním na hudbu.

SAGE Premier – rozsiahla multidisciplinárna časopisecká kolekcia.

ScienceDirect – multidisciplinárna kolekcia plnotextových časopisov vydavateľstva Elsevier Science.

Science Magazine Online – recenzovaný vedecký časopis, určený pre vedné odbory o živej a neživej prírode, zo spoločenských vied: ekonómia, vzdelávanie, filozofia, politológia a sociológia.

Science Signaling – týždenný e-zdroj časopisu Science Magazine Online.

Science Translational Medicine – vedecký časopis pre translačnú medicínu.

SciFinder – špecializovaný vedecký nástroj spoločnosti CAS na vyhľadávanie chemických látok, reakcií a relevantnej vedeckej literatúry.

SCOPUS – abstraktová, citačná databáza z produkcie vydavateľstva Elsevier Science, zameriava sa na prírodné vedy, techniku, medicínu, spoločenské vedy, ekonomické a environmentálne vedy.

SpringerNature – časopisecké kolekcie vydavateľa SpringerNature multiodborového zamerania.

Taylor and Francis Social Sciences and Humanities – 1480+ vedeckých časopisov so zameraním na spoločenské a humanitné vedy.

Web of Science – elektronická služba (platforma) s prístupom do rôznych produktov, napr:

Web of Science Core Collection – citačná databáza obsahujúca základné citačné indexy

Current Contents Connect – multiodborová bibliografická článková databáza, **Essential Science Indicators** – scientometrická databáza, ktorá poskytuje rôzne priemerné a najvyššie indikátory vychádzajúce z citovanosti dokumentov.

Journal Citation Reports – bibliografická časopisecká databáza, ktorá obsahuje časopisecké metriky.

In Cites Benchmarking and Analytics – analytický nástroj, ktorý umožňuje porovnanie krajín, inštitúcií a organizácií vo vede, ako aj ich spolupráce, na základe z WOS.

Wiley Online Library – multiodborová plnotextová databáza periodík a vybraných e-knží.

Tabuľka využívania zakúpených prístupov do EIZ v roku 2025

Názov databázy	Full Text	Search	Obstaral
Current Contents Connect	-	5 466	NISPEZ
Journal Citation Reports	-	5980	NISPEZ
Essential Science Indicators	-	-	NISPEZ
Data Citation Index	-	35	NISPEZ
BIOSYS Citation Index	-	211	NISPEZ
Web of Science Core Collection	-	*	NISPEZ
Web of Science (cez „all db vyhľadavanie“)	-	22 082	NISPEZ
SCOPUS	-	91 637	NISPEZ
ScienceDirect	255 905	16016	NISPEZ
Springer Nature Link	201 006	8175	NISPEZ
Nature.com	99 060	2059	NISPEZ
CEEOL	*	-	ÚK SAV
Wiley Online Library	87 421	2636	NISPEZ
EBSCOhost	*	*	ÚK SAV
EBSCO – portál EDS	*	*	ÚK SAV
RILM Abstract of Music Literature	57	2780	ÚK SAV
GeoRef	-	13 887	ÚK SAV

EconLit with Full Text	313	2857	ÚK SAV
Psychology and Behavioral Sciences Collection	173	2803	ÚK SAV
PsycInfo	22	2747	ÚK SAV
GeoScienceWorld with Full Text	2447	209	ÚK SAV
EZB	*	-	ÚK SAV
JSTOR	9395	3522	ÚK SAV
IOPScience	*	*	ÚK SAV
APS	20 724	14 136	ÚK SAV
SAGE Journal Online	-	*	ÚK SAV
Science Magazine Online	6363	5185	ÚK SAV
Science Signaling	192	-	ÚK SAV
Science Translational Medicine	396	-	ÚK SAV
PNAS	*	*	ÚK SAV
Britannica Online	-	458702	ÚK SAV
ARCANUM DigiTheca	-	*	ÚK SAV
De Gruyter	1196	-	ÚK SAV
Cambridge Journals Online	-	*	ÚK SAV
Oxford Journals	*	-	ÚK SAV
Taylor & Francis - Social Science & Humanities Library	*	*	ÚK SAV
ProQuest Ebook Central	*	*	ÚK SAV
REAXYS	*	*	NISPEZ
SciFinder	*	*	NISPEZ
SPOLU	684 670	661 125	

*v čase vypracovávania výročnej správy neboli dostupné všetky štatistické ukazovatele využívania EIZ

Vyhodnotenie štatistických prehľadov

Štatistika návštevnosti databáz 2025, v porovnaní s minulým rokom, zaznamenala odchýlky v prístupoch k plným textom, čo však bolo spôsobené najmä zmenami v spôsobe merania sledovaných metrik využívania databáz (vyhľadávania a prístup k plným textom). Naďalej pokračoval záujem o využívanie plných textov z EIZ, čo potvrdzuje potrebnosť elektronických informačných zdrojov vo fonde Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.

ÚK SAV, v. v. i., v priebehu roka poskytovala takisto **rešeršné služby a inštruktáže k EIZ**. Okrem vypracovaných rešerší na zadané témy boli priebežne poskytované tzv. asistované rešerše

používateľom ÚK SAV, v. v. i. Rešeršné služby boli realizované priebežne podľa konkrétnej požiadavky. Záujem o rešeršné služby v poslednom období vrástol enormne (index 1,2). Bolo vypracovaných **402 rešeršných tém** (klasická i asistovaná rešerš).

4.3 Konzultačné a referenčné služby

Konzultačné a referenčné služby boli priebežne počas roka poskytované používateľom v knižnici alebo zasielané elektronickou poštou. Pre knižnično-informačných pracovníkov ústavov SAV boli poskytované osobné konzultácie a inštruktáže, zvlášť pre nových pracovníkov jednotlivých ústavov SAV a pre potreby pracovníkov so zameraním na evidenciu publikačnej činnosti SAV, ako aj spolupráca na budovaní podkladov pre databázu publikačnej činnosti SAV.

Knižnica v rámci svojich e-služieb naďalej spravuje inštitucionálny profil v sociálnej sieti Facebook (FB) ako ďalší z informačno-komunikačných kanálov pre užívateľov služieb knižnice. Primárnou funkciou tejto stránky je zabezpečenie informovanosti používateľov. Knižnica spravuje svoj profil i na sociálnej sieti Instagram. Táto sieť slúži na zdieľanie fotiek a je obľúbená najmä u mladých ľudí.

ÚK SAV, v. v. i., naďalej ponúka referenčnú službu – **ONLINE chat**. Služba je určená všetkým návštevníkom webu a spája používateľov s informačnými pracovníkmi našej knižnice a poznatkami v reálnom čase „tu a teraz“. Žiaľ, momentálne nie je v silách knižnice, aby zabezpečila poskytovanie služby 24 hodín denne, no je možné zanechať na chate v režime offline správu, na ktorú pracovníci odpovedia ihneď, akonáhle to je možné. ÚK SAV, v. v. i., dostala prostredníctvom chatu spolu 182 správ, z toho 108 správ bolo odkomunikovaných online a 74 offline.

Počet zodpovedaných dopytov v elektronických referenčných službách (t. j. v službách, ktoré knižnica poskytuje používateľom prostredníctvom internetu na základe požiadaviek používateľov) bol 73.

5. Podpora vedy

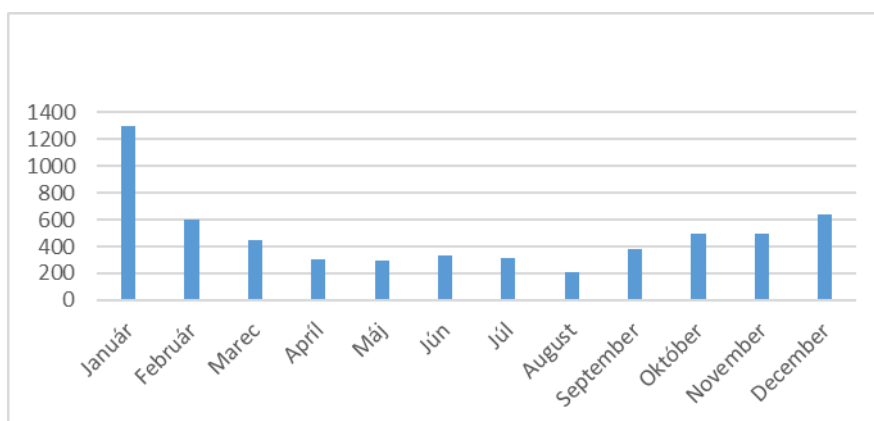
Odbor podpory vedy (OPV) sa v roku 2025 intenzívne venoval hlavne činnostiam, ktoré súviseli s problematikou otvorenej vedy. Išlo o vytváranie, resp. technické rozšírenie existujúcej infraštruktúry Inštitucionálneho repozitára SAV. Ten je prakticky niekoľko rokov využívaný na ukladanie a riadené sprístupňovanie vedeckých publikácií autorov vedeckých výskumných inštitúcií SAV, teda na realizáciu tzv. zelenej cesty otvoreného prístupu k publikáciám, čo je jedným zo základných prvkov otvorených vedeckých postupov alebo otvorenej vedy (open science).

Počet **nahraných súborov** v IR SAV za rok 2025: 5 819 (z celkového počtu 34 684); index 1,23. Počet stiahnutých príloh z IR SAV: 51 651 (z celkového počtu 94531); index 3,02.

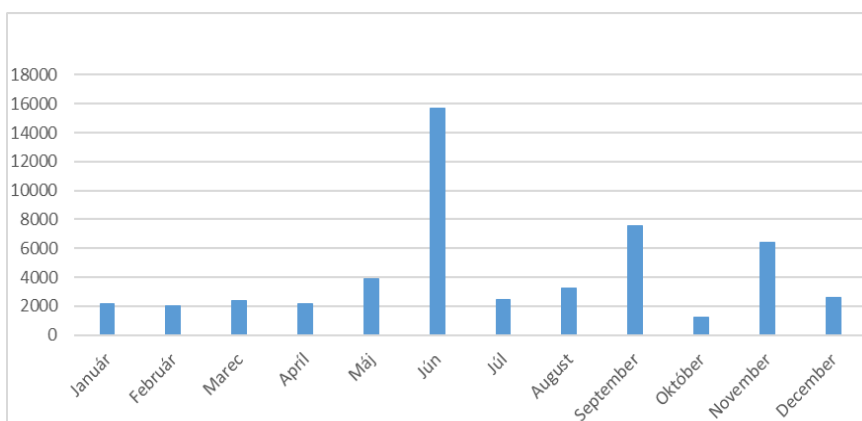
Počet nahraných súborov v IR SAV v roku 2025 po mesiacoch	
Mesiac	Počet
Január	1297
Február	603
Marec	447
Apríl	305
Máj	292
Jún	334
Júl	318
August	210
September	383
Október	499
November	494
December	637
Spolu	5819

Počet stiahnutých súborov z IR SAV v roku 2025 po mesiacoch	
Mesiac	Počet
Január	2127
Február	1984
Marec	2380
Apríl	2144
Máj	3904
Jún	15694
Júl	2415
August	3213
September	7537
Október	1241
November	6412
December	2600
Spolu	51651

Grafické znázornenie počtu nahraných súborov v IR SAV v roku 2025

Grafické znázornenie počtu stiahnutých súborov v IR SAV v roku 2025

Už v roku 2024, keď sa pripravoval o otvorenej vede v SAV programový dokument *Politika otvorenej vedy v SAV*, bolo rozhodnuté, že repozitár bude rozšírený o možnosť ukladania a riadeného sprístupňovania dát. Napriek tomu, že malo byť využité už existujúce riešenie vyvinuté pre Akadémiu vied ČR, ukázalo sa, že úprava celého webového prostredia a workflow pre SAV bola komunikačne i časovo oveľa náročnejšia, ako sme predpokladali. Žiaľ, ani na konci roka 2025 sa nedalo skonštatovať, že práce na dátovom repozitári sú hotové, aj keď už je možné datasety do IR cez webové formuláre vkladať. Návrhy na ďalšie vylepšenia prostredia repozitára vznikli hlavne vďaka nástupu odborne veľmi zdatnej expertky v tejto problematike, ktorej pohľad môže priniesť úplne novú kvalitu riešenia.

V priebehu roka sa vykonávali tieto činnosti:

- testovanie funkčnosti dátového repozitára vyvinutého firmou Cosmotron,
- tvorba pripomienok a upravovanie webového formulára dátového repozitára a online katalógu v súlade s princípmi používateľskej prívetivosti a zároveň odbornými požiadavkami,
- prechod z testovacieho prostredia dátového repozitára (a jeho úpravy) do ostrej prevádzky,
- testovanie funkčnosti dátového repozitára v ostrej prevádzke, pripomienkovanie nezrovnalostí a chýb vo webovom formulári a online katalógu,
- úprava webového prostredia hlavnej stránky Inštitucionálneho repozitára SAV tak, aby bol možný vstup aj do dátového repozitára,
- tvorba inštrukcií pre používateľov, ktoré budú k dispozícii pre objasnenie jednotlivých polí vo webovom formulári kvôli lepšej zrozumiteľnosti webového formulára,
- tvorba manuálov na vkladanie dátových súborov do dátového repozitára pre používateľov,
- vytváranie DOI v testovacom účte DataCite; komunikácia so support tímom a zabezpečenie registrácie Ústrednej knižnice SAV v tejto inštitúcii kvôli možnosti pridelať DOI dátovým súborom v dátovom repozitári,
- analýza možností členstva v ORCID, jeho výhod/nevýhod pre ÚK SAV.

Veľmi dôležitou úlohou ÚK SAV je šíriť osvetu v oblasti otvorenej vedy. VVI SAV sme preto ponúkli realizáciu prednášok/seminárov o dokumente *Politika otvorenej vedy SAV* spolu v kombinácii o *Základných prvkoch otvorenej vedy*, prípadne o iných témach, pokiaľ vedecká organizácia prejavila konkrétny záujem.

Takýchto odborných seminárov sme realizovali niekoľko:

Dátum	Miesto	Počet účastníkov	Obsah
11.4.2025	Aula SAV	32 + hybridná forma	Úvod do otvoreného prístupu
30.9.2025	CBRB SAV	13 + hybridná forma	Politika otvorenej vedy v SAV
1.10.2025	Ekonomický ústav SAV	8 + hybridná forma	Politika otvorenej vedy v SAV
7.10.2025	Centrum biovied SAV	25 + hybridná forma	Politika otvorenej vedy v SAV
10.10.2025	Ústav svetovej literatúry SAV	15	Princípy evidovania publikačnej činnosti v SAV, hodnotenie vedy
14.10.2025	BMC, Neurobiologický ústav SAV Košice	27	Politika otvorenej vedy v SAV
15.10.2025	Aula SAV Košice (ÚGt, ÚExF, ÚMV)	48	Politika otvorenej vedy v SAV
15.10.2025	CSaPV SAV, SÚ Košice	18	Politika otvorenej vedy v SAV
30.10.2025	Filozofický ústav SAV	26	Politika otvorenej vedy v SAV

OPV, samozrejme, zabezpečuje v súlade s organizačným poriadkom všetky rutinné, resp. každoročne sa opakujúce činnosti, ako správca a supervízor centrálnej **databázy publikačnej činnosti a ohlasov**. SAV deklaruje, že by sa postupne malo pri hodnotení publikačnej činnosti VVI upúšťať od používania časopiseckých metrik na tento účel. Napriek tomu možno predpokladať, že samotná evidencia publikácií a ohlasov bude aj naďalej pre vedcov a organizácie nevyhnutná.

Spracovanie podkladov pre **výkonové financovanie v SAV** je azda najdôležitejšou úlohou ÚK SAV. Štatistické výstupy sa generujú z centrálnej databázy publikačnej činnosti a ohlasov v SAV. Príprava podkladov sa v roku 2025 realizovala až v decembri, pretože nebola k dispozícii metodika, ktorú pripravuje a schvaľuje Predsedníctvo SAV. Metodika napokon zaviedla nové pravidlá pri zarátaní publikácií ústavu z produkcie MDPI nad stanovené percento. MDPI články sme museli v databáze najskôr vierohodne identifikovať a označiť ich príznakmi.

Vykonané činnosti:

- manuálne spracovanie podkladu o časopisoch, ktoré spadajú do 1. decilu podľa SJR kategórií pre import do ARL,
- kontrola označených korešpondenčných a EC autorov v I. a II. OV,
- zabezpečenie importu časopiseckých metrik do ARL, ich kontrola, dopĺňanie tzv. určených kvartilov pre publikácie, ktoré nie sú v Scimago,
- identifikácia MDPI prác podľa zdrojových časopisov, následné overenie každého článku v databáze MDPI, import údajov do ARL,
- pre všetky OV príprava komentovaného zoznamu monografií a monografických štúdií a kapitol na kontrolu, expertné posúdenie a výber monografií s osobitnou bonifikáciou,
- príprava podkladov za roky 2023 a 2024, ktoré obsahujú za každý ústav excelovský výstup publikačnej činnosti zahrnutej do metodiky výkonového financovania s metrikami (vrátane výpočtu prípustnej miery prác z MDPI v 1. a 2.OV a definovanie nad rámce prác, ktoré sa inak bonifikovali),
- pre každé oddelenie vied sa napokon vypracovali prehľadné tabuľky, údaje, z ktorých mohli byť prenesené do systému pre výpočet dotácie.

Okrem toho sa pripravila analýza „špičkových prác“ (podľa metodiky oceňovania špičkových publikácií a overovania údajov v Scimago, v Nature Index, a Nordic list); na výber najcitovanejších

prác ÚK SAV spracovala podklady z databázy ARL pre každú VVI osobitne, pričom práca si vyžadovala manuálne určenie dvoch najcitovanejších prác a overenie, či ústav nebol ocenený za túto prácu v minulých rokoch.

Aby vedci vedeli, v ktorých časopisoch majú v budúcnosti publikovať vzhľadom na ústavom nastavené zlepšenie výkonov vo výkonnostných zmluvách, OPV pripravil viacero pomôcok - prehľadov (časopisy v 1. decile podľa JCR vednej oblasti a podľa JCR kategórie podľa roku metrik 2024, časopisy v JCR percentile 90-100, zoznam časopisov s úrovňami podľa Nordic List), ktoré sú dostupné v intranete SAV.

Ústavy potrebujú sledovať plnenie ukazovateľov priebežne. Na ich požiadanie sa pripravovali prehľadné výstupy publikácií s metrikami. Požiadavky sa stupňovali z dôvodu možnosti zmeny indikátorov, ak sa ukázali ako nesprávne stanovené, ale aj z dôvodu predbežného hodnotenia panelmi v roku 2025.

V systéme Advanced Rapid Library iniciujeme neustále zlepšovanie funkcionality tak, aby vyhovoval našim potrebám v SAV. V roku 2025 sme sa sústredili na zmenu spôsobu zapisovania projektov do databázy. Pripravil sa nový formulár pre projekty a boli založené nové authority projektov importom údajov z databáz projektov, ktoré zamestnankyne OPV manuálne upravovali a dopĺňali podľa nových pravidiel. Spracovala sa písomná metodika, ale viac sme sa sústredili na to, aby každý spracovateľ publikačnej činnosti prešiel osobným preškolením.

Dátum	Počet účastníkov	Činnosť
15.10.	6	Novinky v ARL - školenie k projektom
16.10.	6	Novinky v ARL - školenie k projektom
17.10.	5	Novinky v ARL - školenie k projektom
21.10. 8:30	5	Novinky v ARL - školenie k projektom
21.10. 13:00	5	Novinky v ARL - školenie k projektom
22.10.	4	Novinky v ARL - školenie k projektom
23.10.	5	Novinky v ARL - školenie k projektom
27.10.	1	Novinky v ARL - školenie k projektom
11.11.	4	Novinky v ARL - školenie k projektom
12.11.	2	Novinky v ARL - školenie k projektom

V roku 2025 spracovávali publikačnú činnosť pracovníkov SAV všetky vedecké VVI v SAV.

Stav centrálnej databázy k 31.12.2025:

- bibliografické záznamy celkom: **264 485**
 - z toho počet nových záznamov vytvorených v r. 2024: **9 033**
- autoritatívne záznamy celkom: **177 543**
 - z toho počet nových záznamov vytvorených v r. 2024: **9 363**

Štatistika výkonov zamestnancov OPV (podľa štatistických údajov zo systému ARL):

- editácia záznamov: 25 715 publikácie + 4 197 authority (odstraňovanie a dopĺňanie údajov)
- počet nových záznamov: 365 publikácie + 54 authority

OPV v zásade nezapisuje publikačnú činnosť SAV, to je úloha spracovateľov v ústavoch, ale poskytujeme poradenstvo, technickú podporu a hlavne supervíziu a kontrolu vstupných údajov.

Časté bývajú otázky na metriky, overovanie predátorských časopisov, príprava rôznych výstupov z ARL pre vedcov a ústavy, či konzultácie o transformačných zmluvách. Začiatkom roku 2025 sa na OPV obracali ústavy v súvislosti s výberom publikácií pre VER.

Rovnako dôležitá je školiaca činnosť OPV. Školenia pre prácu v systéme ARL a na vkladanie údajov do Inštitucionálneho repozitára sa realizujú zväčša individuálnou formou.

Dátum	Ústav	Činnosť
21.1.	SAVSLAV	evidencia, inštitucionálny repozitár
11.2.	SAVSTAV	všeobecné otázky o EPCA
11.8.	SAVSTAV	evidencia
19.8.	SAVSTAV	inštitucionálny repozitár, zapisovanie ohlasov
19.9.	SAVCHEM	zapisovanie ohlasov, práca s ARL
10.11.	SAVPROG	hľadanie metrík
18.11.	SAVPROG	Nordic List

Administrácia a pridelovanie DOI (Digital Object Identifier) pre publikácie je služba, ktorú ÚK SAV v oblasti podpory vedeckého publikovania realizuje v OMPČ (Ing. Mesár). Celkom ÚK SAV registrovala za rok 2025 **1281 DOI** (index 1,31). O zriadenie podúctu pre službu na kontrolu originality CrossCheck Plagiarism Screening Service požiadalo v roku 2025 **9** časopisov SAV. Minulý rok to bol iba 1 časopis.

Štatistika DOI zaregistrovaných v Crossref za rok 2025

Ústav SAV	Počet pridelených DOI spolu	Počet DOI - články v časopisoch	Počet DOI – monografie + kapitoly	Počet časopisov
Archeologický ústav	39	39		2
Astronomický ústav	90	90		1
Centrum experimentálnej medicíny	23	23		1
Centrum spoločenských a psychologických vied	48	40	8	3
Ekonomický ústav	37	37		1
Filozofický ústav	142	141	1	2
Geografický ústav	22	22		1
Historický ústav	104	104		3
Ústav hydrológie	56	56		1
Sociologický ústav	28	28		1
Centrum vied o umení	53	53		2
Ústav ekológie lesa	0	0		1
Ústav etnológie a sociálnej antropológie	95	79	16	2
Ústav informatiky	60	60		1
Ústav materiálov a mechaniky strojov	36	36		1
Ústav orientalistiky	21	21		1
Ústav politických vied	9	9		1
Ústav slovenskej literatúry	73	73		1
Ústav svetovej literatúry	90	88	2	1
Ústav štátu a práva	45	45		1
Ústav vied o Zemi	63	63		2
Slavistický ústav	54	54		1
Ústav hudobnej vedy	32	32		1
Jazykovedný ústav	61	61		1
Ústav krajinnej ekológie	1	0	1	

Spolu	1281	1254	28	33
--------------	-------------	-------------	-----------	-----------

Okrem DOI pre digitálne objekty sa v otvorenej vede odporúča aj používanie iných perzistentných identifikátorov, a to pre osoby ORCID a pre organizácie ROR. Počas roka zamestnankyne OPV pomáhali vedcom pri zriaďovaní a aktualizácii ich individuálnych profilov.

V roku 2025 sme prvý raz vôbec mali zakúpený, v rámci platformy Web of Science, produkt **InCites Benchmarking and Analytics**. Databáza umožňuje vidieť na základe rôznych analýz z dát WoS, aké má ústav postavenie SAV v porovnaní s inými akademickými organizáciami na Slovensku alebo vo svete, aké má výsledky, spolupráce a pod. Problém ale je, že takéto porovnanie je možné iba za SAV ako celok. Produkt má funkcionality umožňujúcu robiť analýzy aj na úrovni organizačných jednotiek, ale dá sa to iba v prípade, že sme schopní do databázy vložiť dáta v podobe údajov o organizačnej štruktúre, o autoroch, ktorí k jednotkám patria a o WOS publikáciách, ktoré napísali jednotliví autori. Takýto výstup ale databáza WoS nevie poskytnúť. V roku 2025 sme sa pokúsili cez ARL databázu spracovať dáta za 10 rokov autorov z BMC, v.v.i, ale išlo o časovo náročnú prácu, na ktorej sa museli podieľať všetci zamestnanci OPV a metodička ÚK SAV. Nevidíme reálnu možnosť spracovať takto všetky ústavy, musíme hľadať iné riešenie.

Bilancia využitia tzv. **transformačných zmlúv** zo strany SAV v roku 2025 je nasledovná:

- Springer Nature: 73 článkov, v celkovej hodnote APC 197 651 €
- Elsevier: 33 článkov, z toho 16 v Gold OA časopisoch a 17 v hybridných časopisoch, v celkovej hodnote APC 90 330 €. Využitie má rastúcu tendenciu (index počtu článkov 1,09).

Model odpustenia APC poplatkov sa dal využiť aj vo vydavateľstve Cambridge, kde platí publish and read dohovor zabezpečený ÚK SAV pre SsAH ústavy. Túto možnosť využil v roku 2025 len jeden autor (3550 USD).

V roku 2025 pokračovala ÚK SAV v zabezpečovaní činnosti redakčného pracoviska európskeho elektronického časopisu akademií vied krajín V4 „**The Central European Journal of the Social Sciences and Humanities - CEJSH**“. Počas roka v spolupráci s redakciami zabezpečovala vkladanie anglických abstraktov štúdií, ktoré boli publikované v spoločenskovedných časopisoch SAV a niektorých akademických časopisoch, do databázy so sídlom v Poznani (<http://cejsh.icm.edu.pl>). S tým súvisí aj príprava abstraktov od jednotlivých redakcií (textová úprava, jazyková kontrola, atď.). Začala sa aj postupná retrospektívna kontrola databázy a dopĺňanie odkazov (url) na fulltexty. V roku 2025 kooperovalo na budovaní databázy CEJSH 20 redakcií spoločenskovedných periodík SAV a 12 externých redakcií. Počet zredigovaných záznamov bol 662.

OPV priebežne aktualizuje **interný prehľad o stave časopisov vydávaných VVI SAV** podľa rôznych kritérií, ktorý je podkladom pre konkrétnu spoluprácu s redakciou, či už pôjde o DOI, licenčnú politiku, indexovanie v databázach a pod. Pri komunikácii s redakciami časopisov (Slovenský národopis, Kovové materiály, Geografický časopis) sa zameriavame hlavne na otázky otvoreného prístupu tak, aby bolo možné časopis zapísať do DOAJ, čo sa v roku 2025 podarilo Ekonomickému časopisu. Údaje o časopisoch sme poskytli aj Edičnej rade SAV.

Dve zamestnankyne OPV absolvovali v roku 2025 akreditované kurzy CVTI SR Otvorená veda v praxi (modul Otvorené vedecké dáta (Mgr. Henrieta Hrušková, Mgr. Gabriela Bačová)) a Mgr. Františka Nováková, PhD. ukončila v roku 2025 dištančný kurz Digitální kurátorství na Masarykovej univerzite v Brne.

Uskutočňovanie **výskumu** v odboroch hlavnej činnosti ÚK SAV a **správu a ochranu historického knižničného fondu** zabezpečuje doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD, ktorá je spoluriešiteľkou projektu *APVV-22-0130 Šľachtické knižnice 18. a 19. storočia na západnom a*

strednom Slovensku. Dlhodobo sa tiež venuje výskumu cenzúry, vydavateľstva a knižného obchodu v období 1800-1815. Popri príprave vedeckých štúdií a odborných prednášok sa realizovala aj v oblasti veľmi potrebnej popularizácie vedy v médiách.

Odborné spracovanie rukopisov pokročilo v počte 5 200 záznamov a digitalizácia v počte 17 zdigitalizovaných dokumentov.

Vo vynovených priestoroch Lyceálnej knižnice na Konventnej pokračovalo čistenie fondu Veľkej teologickej knižnice a monitoring klímy a vlhkosti v skladoch.

V posledných mesiacoch roka, v súvislosti s migráciou knižnice na nový knižničný systém, sa intenzívne pracovalo na tejto téme aj v súvislosti s fondom historických dokumentov. Zvlášť kvôli akútnemu problému s nefunkčnosťou starého online katalógu starých tlačí. Cca 50 tisíc záznamov z databázy starých tlačí z knižničného systému CDS/ISIS (formátu UNIMARC) bolo konvertovaných do systému Tritius (formátu MARC 21). Samotná migrácia si vyžiadala opakované analýzy dát a počas skúšobnej prevádzky systému sa ladilo prostredie pre spracovanie a vyhľadávanie starých tlačí v novom online katalógu starých tlačí. Staré tlače majú samostatnú databázu a katalóg je dostupný na: <https://uksav.tritius.sk/library/stare-tlace/>.

6. Automatizácia knižničných agend

Automatizácia vnútorných knižničných procesov a výpožičných transakcií bola do konca roka 2025 ešte zabezpečovaná v rámci projektu KIS3G (garant Slovenská národná knižnica, Martin). Projekt KIS3G však začiatkom roka 2027 bude ukončený, a preto sme prešli od 1. 1. 2026 na nový knižničný systém od spoločnosti Tritius Solutions a.s. so sídlom v Brne. KIS Tritius je moderný, plne webový knižničný systém (skratka KS) prevádzkovaný v cloudovom prostredí a lokalizovaný (mimo iných jazykov) do slovenčiny.

Systém sme začali implementovať po výzvach a po celom procese verejného obstarávania, ktoré sa ukončilo uzavretím päťročnej zmluvy zahrňujúcej inštaláciu, nastavenie systému, sprístupnenie knižničných modulov a webových služieb, školenia zamestnancov až po päťročnú podporu (support). Do konca roka 2025 sme nový KS (v rámci implementácie) testovali v prípravnej fáze pred ostrým štartom od 1. 1. 2026. Skúšali sme jednotlivé moduly, služby, školili sa a upravovali systém pre potreby knižnice a jej používateľov. Prioritná bola migrácia dát a ich úprava podľa nových pravidiel pre moderné KS a tiež testovanie funkčnosti jednotlivých modulov, úprava nastavení a hlásenie a odstraňovanie prípadných chýb. V súvislosti so systémom sme zároveň zmluvne uzavreli spoluprácu so spoločnosťou Comgate, od ktorej sme získali prístup k platobnej bráne, ktorá sa bude implementovať do nového KS.

Ďalšou, ku koncu roka 2025, zmluvne uzavretou novinkou, je nastavenie, inštalácia a sprevádzkovanie bibliomatu. Bibliomat je obdoba biblioboxu v modernom prevedení, ktorý je obdobou schránkových verzií doručovacích automatov ako je Balíkomat, Alzabox, či Packeta. Čitatelia od roku 2026, kedy bude bibliomat nainštalovaný a sprevádzkovaný v priestoroch Areálu SAV na Patrónke, si budú môcť vyzdvihnúť a vrátiť knihy prostredníctvom tohto zariadenia.

Významnou zmenou v činnosti knižnice bude aj nová sieťová infraštruktúra, ktorá by sa mala zrealizovať začiatkom roka 2026. V roku 2025 bolo potrebné vyrokovať, naplánovať a zhotoviť projekt, ktorý zabezpečí, že knižnica prejde revitalizáciou tenkých klientov v študovni, serverov, wifi a bezpečnostnými nastaveniami v súlade so zákonom o kybernetickej bezpečnosti. Projekt revitalizácie zahrňuje všetky budovy knižnice (Klemensova, Patrónka, Konventná) a mimo iného bude zahrňovať nové rozvody káblov, firewally, rootery, tenkých klientov, interné úložisko na dokumenty, vrátane štruktúrovaných nastavení pre čo najlepšie zabezpečenie siete.

Obnovila sa ročná licencia na softvér pre vzdialený prístup k databázam pod názvom Hidden Automatic Navigator (HAN), a to vo verzii 5.0 vrátane ročnej podpory – support zo strany dodávateľa (spoločnosť Abib). Obnovovali sme aj 50 licencií na antivírový program od spoločnosti ESET. Licencie sú predĺžené na tri roky, čiže do roku 2029.

V rámci procesu modernizácie knižnice a jej vybavenosti bola priebežne zabezpečovaná technická vybavenosť pre lepší a plynulejší chod knižnice. V rámci obstarávania techniky bolo dokúpených 9 notebookov na modernizáciu malej študovne, veľké plátno pre lepšie rozlíšenie premietaného obrazu (prezentačné účely), webkamera s mikrofónom, 11x počítače s operačnými systémami Windows 11 (koniec podpory Windows 10 je ohlásený na tretí štvrtrok 2026),

switche, externý disk a napáľovačka, čítačky čipových kariet a run skener, monitory a in doplnky ako myši, klavesnice a pod.

Zmluvou o prenájme štyroch kvalitnch kopirovacch zariadení od spolnosti Copy Office (s mesačnými poplatkami) je i naďalej pokrývaní ťaiskov potreba tlače, kopirovanie či skenovanie dokumentov v študovni i na pracoviskách K SAV, v. v. i. Súčasťou služby je aj dodanie spotrebného materiálu (tonery) a zabezpečenie servisov a opráv, či prípadných doplnkových nastaven.

Telefonicke spojenie je naďalej riaden a zabezpečované spolnosťou Optimal Call, ktor nm sprostredkúva službu na telefonovanie doma i v zahranii, vrátane vnútorných klapiek.

Stav výpočtovej techniky k 31. 12. 2025:

- o počet serverov: 1
- o počet PC: 86
 - o z toho: klasick (49), notebook (21), tenk klient (16)
- o počet PC prístupných pouivatom: 28
 - o z toho pripojených na internet: 28

7. Metodická činnosť

Vo vzťahu ku KIS SAV bola najdôležitejšou úlohou knižnice, tak ako po minulé roky, pomoc pri zorientovaní sa a pri využívaní aktuálne prístupných elektronických informačných zdrojov (EIZ), pomoc pri evidencii a kategorizácii publikačnej činnosti a ohlasov pracovníkov ústavov SAV a taktiež metodická pomoc a poradenstvo pri spracovaní ročného štatistického výkazu o knižnici za rok 2024 a pomoc pri vyplňaní kapitoly 10 – Činnosť knižnično-informačného pracoviska vo Výročnej správe jednotlivých ústavov.

Spracovanie **Ročných výkazov o činnosti knižnice** v sieti SAV za rok 2024 prebiehalo rovnako ako minulý rok. Ročné výkazy o činnosti knižnice za rok 2024 mohli knižnice poskytnúť na dopĺňovanie, overovanie a opravu len dobrovoľne. Všetkým knižniciam, ktoré prejavili záujem o pomoc alebo kontrolu výkazov, bola ÚK SAV, v. v. i., ochotná poskytnúť metodickú pomoc a bolo vykonaných niekoľko desiatok konzultácií pracovníkom ústavných knižníc, ktorí boli za spracovanie zodpovední.

Metodická a konzultačná činnosť sa taktiež týkala legislatívne správnych postupov pri revíziách knižničných fondov, vyrad'ovaniach knižničných jednotiek a celkovo evidencie knižničných jednotiek. Konzultácie sa týkali aj možnosti zrušenia špeciálnej knižnice na ústave.

Okrem bežných otázok ohľadom knižničných postupov sa tiež riešili otázky týkajúce sa predátorského publikovania a overovania časopisov a vydavateľ'ov, či nevykazujú predátorské znaky.

Aj v roku 2025 bola ÚK SAV, v. v. i., požiadaná, aby usporiadala seminár venujúci sa téme predátorského publikovania a ako ho rozpoznať v praxi. Pre študentov doktorandského štúdia v SAV boli usporiadané dva semináre - jeden pre zahraničných študentov v angličtine a druhý pre domácich v slovenčine.

8. Publikačná, prednášková, popularizačná činnosť

8.1 Publikačná činnosť (zoznam je uvedený v prílohe A-3)

Tabuľka Štatistika vybraných kategórií publikácií

PUBLIKAČNÁ A EDIČNÁ ČINNOSŤ	Počet v r. 2025/ doplnky z r. 2024
1. Vedecké monografie a monografické štúdie vydané v domácich vydavateľstvách (AAB, ABB)	0 / 0
2. Vedecké monografie a monografické štúdie vydané v zahraničných vydavateľstvách (AAA, ABA)	0 / 0
3. Odborné monografie, vysokoškolské učebnice a učebné texty vydané v domácich vydavateľstvách (BAB, ACB, CAB)	0 / 0
4. Odborné monografie a vysokoškolské učebnice a učebné texty vydané v zahraničných vydavateľstvách (BAA, ACA, CAA)	0 / 0
5. Kapitoly vo vedeckých monografiách vydaných v domácich vydavateľstvách (ABD)	0 / 0
6. Kapitoly vo vedeckých monografiách vydaných v zahraničných vydavateľstvách (ABC)	0 / 0
7. Kapitoly v odborných monografiách, vysokoškolských učebniciach a učebných textoch vydaných v domácich vydavateľstvách (BBB, ACD)	0 / 0
8. Kapitoly v odborných monografiách, vysokoškolských učebniciach a učebných textoch vydaných v zahraničných vydavateľstvách (BBA, ACC)	0 / 0
9. Vedecké práce registrované v Current Contents Connect (ADCA, ADCB, ADDA, ADDB)	0 / 0
10. Vedecké práce registrované vo Web of Science Core Collection alebo Scopus (ADMA, ADMB, ADNA, ADNB)	0 / 0
11. Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch (ADFA, ADFB)	1 / 0
12. Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch (ADEA, ADEB)	0 / 0
13. Vedecké práce v domácich recenzovaných zborníkoch (AEDA)	0 / 0
14. Vedecké práce v zahraničných recenzovaných zborníkoch (AECA)	0 / 0
15. Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách (AFB, AFD)	0 / 0
16. Publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách (AFA, AFC)	0 / 0
17. Vydané periodiká evidované v CCC, WoS Core Collection, SCOPUS	0
18. Ostatné vydané periodiká	0
19. Zostavovateľské práce knižného charakteru (FAI)	0 / 0
20. Preklady vedeckých a odborných textov (EAJ)	0 / 0
21. Heslá v odborných terminologických slovníkoch a encyklopédiách (BDA, BDB)	0 / 0
22. Recenzie v časopisoch a zborníkoch (EDI)	0 / 0

Evidujú sa len tie práce zamestnancov a doktorandov, v ktorých je uvedená afiliácia k organizácii

Tabuľka Štatistika vedeckých prác podľa kvartilu vedeckého časopisu

Kvartil vedeckého časopisu	Q1	Q2	Q3	Q4	Spolu
Podľa IF z r. 2024 (zdroj JCR) <i>Počet článkov / doplnky</i>	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Podľa SJR z r. 2024 (zdroj Scimago) <i>Počet článkov / doplnky</i>	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0

Tabuľka Ohlasy

OHLASY	Počet v r. 2024/ doplnky z r. 2023
Citácie vo WOS (1.1, 2.1)	0 / 0
Citácie v SCOPUS (1.2, 2.2)	0 / 0
Citácie v iných citačných indexoch a databázach (9, 10, 3.2, 4.2)	0 / 0
Citácie v publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch (3, 4, 3.1, 4.1)	2 / 1
Recenzie na práce autorov z organizácie (5, 6, 7, 8)	3 / 0

8.2 Aktívna účasť na vedeckých podujatiach

Tabuľka Vedecké podujatia

Prednášky a vývesky na medzinárodných vedeckých podujatiach	
Prednášky a vývesky na národných vedeckých podujatiach	

8.3 Prednášková činnosť pracovníkov organizácie SAV

Názov podujatia	Miesto	Dátum	Školiteľ/ prednášateľ	Počet účastníkov
Etika v publikovaní – ako sa vyhnúť predátorskému publikovaniu (doktorandi SAV)	ÚK SAV, študovňa	20.5.2025	N. Pastorková	8+26
Predatory Publishing in Academia - How to Avoid Them_2025	Aula SAV Patrónka	29.5.2025	M. Sliacky	20+20
Úvod do otvoreného prístupu	Aula SAV Patrónka	11.4.2025	A. Doktorová	32
Politika otvorenej vedy v SAV	Centrum bio rastlín	30.9.2025	A. Doktorová	13
Politika otvorenej vedy v SAV	Ekon ú. Šancova	1.10.2025	A. Doktorová	8+6
Politika otvorenej vedy v SAV	Centrum biovied	7.10.2025	A. Doktorová	25

Politika otvorenej vedy v SAV	Ústav svet. Lit Patrónka	10.10.2025	A. Doktorová	15
Politika otvorenej vedy v SAV	BMC Neurobiol KE	14.10.2025	A. Doktorová	27
Politika otvorenej vedy v SAV	CSPV – Spolved KE	15.10.2025	A. Doktorová	18
Politika otvorenej vedy v SAV	Ústavy KE – Watsonova 47	15.10.2025	A. Doktorová	25+15+8
Politika otvorenej vedy v SAV	Filozofický ú., Klemensova	30.10.2025	A. Doktorová	26
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	15.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	6
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	16.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	6
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	17.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	4
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	21.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	5
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	21.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	5
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	22.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	4
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	23.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	5
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	27.10.2025	L. Džimová, H. Hrušková	1
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	11.11.2025	L. Džimová, H. Hrušková	4
Novinky v ARL – projekty: pre spracovateľov publikačnej činnosti	ÚK SAV (malá študovňa)	12.11.2025	L. Džimová, H. Hrušková	2
Úvod do informačnej gramotnosti (elektronické informačné zdroje, služby knižnice..)	ÚK SAV (malá študovňa)	14.10.2025	P. Štefek (KKIV, UK BA)	15
Úvod do informačnej gramotnosti (elektronické informačné zdroje, služby knižnice..)	ÚK SAV (malá študovňa)	11.11.2025	P. Štefek (odb. História Pedag. F., UK BA)	8
Úvod do informačnej gramotnosti (elektronické informačné zdroje, služby knižnice..)	ÚK SAV (študovňa)	24.11.2025	P. Štefek (KKIV, UK BA)	25
Peripetie bratislavských kníhkupcov a antikvárov v období Napoleonských vojen. Medzinárodná vedecká konferencia: Z dejín knižného trhu v kontexte v kontexte obchodných i	SNK Martin	28.4.2025	I. Kollárová	

osobných vzťahov				
Osobná knižnica Jána Čaploviča. Možnosti a limity skúmania čitateľských interakcií. Projektové kolokvium Šľachtické knižnice 18. a 19. storočia na západnom a strednom Slovensku	Bratislava, FF UK	7.5.2025	I. Kollárová	
Dejiny knižnice a osobnosti starého lýcea, prednáška a diskusia v rámci podujatia SPOJ	Staré Lýceum, Konventná	18.3.2025	I. Kollárová	
Matej Bel – autor, vydavateľ a organizátor vedeckého života, prednáška a diskusia	Cirkevný zbor ECAV Petržalka a Občianske združenie Jozefa Juráša	11.11.2025	I. Kollárová	

8.4 Vzdelávanie zamestnancov (kurzy, semináre, konferencie, iné vzdelávanie)

ÚK SAV, v. v. i., podporuje ďalšie odborné vzdelávanie pracovníkov knižnice.

Účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v roku 2025:

Názov, typ	Miesto/ usporiadateľ	Dátum	Meno pracovníka
Kurz Digitální kurátorství (Masarykova univerzita) Celoživotné vzdelávanie	online	Február 2025	F. Nováková
CASLIN 2025 medzinárodná konferencia	Pec pod snežkou	6.-10.10.2025	M. Sliacky
Knižnice 2025 - Udržateľná budúcnosť Celoslovenská konferencia	Žilina/SAK	23.-24.9.2025	M. Sliacky, A. Doktorová
Seminár ARL Smolenice 2025	Smolenice/Cosmotron	19.-20.5.2025	L. Džimová, H. Hrušková, M. Sliacky
Otvorená veda v praxi – modul Otvorené vedecké dáta – absolvovanie kurzu	Bratislava/CVTI SR	20.–22.5.2025	H. Hrušková, G. Bačová, F. Nováková,
ILLIDE 2025 medzinárodná konferencia	Jasná Nízke Tatry	13-16.4.2025	M. Sliacky
14. Slovenská bibliografická konferencia 2025	Matin/SNK	25.3.2025	Z. Babulíková, A. Pethő
Rešeršná činnosť v knižnici	Matin/SNK	29. 4. 2025	K. Kováčová, P. Štefek
Stretnutie akvizičných knihovníkov 2025	Banská Bystrica	11.6.2025	L. Vician, M. Ternéniová
Slovak Open Science Forum 2025 konferencia otvorenej vedy	Bratislava/CVTI SR	25.11.2025	A. Doktorová, F. Nováková, L. Džimová, H. Hrušková

9. Spolupráca

9.1 Medzinárodná spolupráca

V rámci medzinárodnej spolupráce Ústredná knižnica SAV, v. v. i., predovšetkým spolupracuje so 146 výmennými partnermi z 28 krajín sveta a s dodávateľmi elektronických databáz.

V roku 2025 pokračovala ÚK SAV, v. v. i., v zabezpečovaní činnosti redakčného pracoviska európskeho elektronického časopisu akadémií vied krajín V4 „**The Central European Journal of the Social Sciences and Humanities**“.

Na vlastné náklady alebo na náklady pozývajúcej strany sa zamestnanci knižnice zúčastnili týchto podujatí:

Názov podujatia/akcie	Miesto	Dátum	Meno pracovníka	Počet dní
CASLIN 2025	Pec pod snežkou	6.-10.10.2025	M. Sliacky	5
SVĚT KNIHY	Praha	15.-16.5.2025	L. Vician	2

9.2 Spolupráca s inštitúciami

Ústredná knižnica SAV, v. v. i. (ÚK SAV, v. v. i.) v priebehu roka 2025 aktívne spolupracovala s viacerými inštitúciami a organizáciami.

Štruktúra spolupracujúcich inštitúcií je nasledovná: tvoria ju najmä knižnice, resp. inštitúcie zastupujúce knihovnícku agendu v spoločnosti, ale aj akademické inštitúcie a technologické spoločnosti.

Najvýznamnejšou aktivitou v rámci spolupráce možno uviesť, že Ústredná knižnica SAV, v. v. i. sa v roku 2025 stala zakladajúcim členom národného konzorcia DARIAH-SK, ktoré vzniklo ako slovenský uzol celoeurópskej výskumnej infraštruktúry DARIAH zameranej na digitálne humanitné vedy. Cieľom konzorcia je systematicky rozvíjať digitálnu výskumnú infraštruktúru, podporovať využívanie moderných digitálnych metód v humanitných a spoločenských vedách a prepájať slovenské výskumné aktivity s európskymi iniciatívami. Ústredná knižnica SAV, v. v. i., sa v rámci DARIAH-SK podieľa najmä na podpore prístupňovania digitálnych zdrojov, dlhodobej udržateľnosti výskumných dát a rozvoji odborných kapacít v oblasti digitálnych humanitných vied.

Zakladajúcimi členmi konzorcia sú:

- Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i., (koordinátor),
- Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i.,
- Archeologický ústav SAV, v. v. i.,
- Ústredná knižnica SAV, v. v. i.,
- Centrum vedecko-technických informácií SR,
- Kempelenov inštitút inteligentných technológií,
- Off grid lab, o. z.

Spomedzi knižníc Ústredná knižnica SAV, v. v. i., spolupracovala ďalej s Centrom vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) a Slovenskou národnou knižnicou v Martine.

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., má s Centrom vedecko-technických informácií SR uzatvorenú zmluvu o prístupe do digitálnej knižnice Kramerius, ktorá vytvára rámec pre spracovanie, dlhodobé ukladanie a sprístupňovanie digitalizovaných historických fondov. Vďaka tejto spolupráci ÚK SAV systematicky rozvíja digitálnu ochranu a dostupnosť historických dokumentov a prispieva k zachovaniu kultúrneho a vedeckého dedičstva v súlade s národnými a európskymi štandardmi digitálnej archivácie.

ÚK SAV, v. v. i., aktívne spolupracuje aj s vedecko-akademickými inštitúciami, ktoré ponúkajú študijné odbory knihovníckeho zamerania. Patrí sem Žilinská univerzita v Žiline (Fakulta humanitných vied, Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva) a Univerzita Komenského v Bratislave (Filozofická fakulta UK, Katedra knižničnej a informačnej vedy).

ÚK SAV, v. v. i., je kolektívnym členom Slovenskej asociácie knižníc (SAK), niektorí zamestnanci sú individuálnymi členmi Spolku slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK) ako aj o. z. Kultúra+. Ide o profesijné združenia, ktorých cieľom je rozvoj knihovníctva a knižníc a zlepšenie postavenia knihovníckej profesie na Slovensku.

Medzi stabilných inštitucionálnych spolupracovníkov ÚK SAV, v. v. i., patrí aj Evanjelická cirkev na Slovensku – vlastník historického fondu, ktorého je ÚK SAV, v. v. i., správcou.

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., má svojho zástupcu (v osobe riaditeľa) vo viacerých celonárodných aktivitách:

- Ústredná knižničná rada (poradný orgán ministra kultúry SR), podpredseda,
- Slovenská asociácia knižníc, predseda Kontrolnej a revíznej komisie SAL,
- redakčná rada časopisu ITRLib,
- redakčná rada časopisu Knižnica,
- programový výbor medzinárodnej knihovníckej konferencie CASLIN.

Riaditeľ Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., zároveň v roku 2024 – 2025 pôsobil aj v akademicknej sfére, keď v ZS akademického roka 2024/2025 vyučoval predmet Úvod do digitálnych humanitných vied – Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta humanitných vied, Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva.

9.3 Účasť na výstavách

ÚK SAV, v. v. i., sa podieľala na výbere vystavovanej literatúry v spolupráci s firmami Slovart GTG a s Megabooks. Výstavy sa konali v dvoch termínoch a to v máji v priestoroch na Klemensovej a v priestoroch Auly SAV a v novembri na Klemensovej. Výstava v Aule sa z dôvodu jej rekonštrukcie nekonala.

ÚK SAV, v. v. i., zorganizovala v roku 2025 tri SWAPy kníh v priestoroch knižnice na Klemensovej 19. Zúčastnilo sa ich 184 návštevníkov a odniesli si spolu 491 kníh.

9.4 Členstvo v redakčných radách časopisov

Mgr. Michal Sliacky – člen redakčnej rady časopisu ITRLib: informačné technológie a knižnice.

Mgr. Michal Sliacky – člen redakčnej rady časopisu Knižnica.

9.5 Členstvo v komisiách SAV

Predsedníctvo SAV – 2021 – 2025

Komisia SAV pre informačné a komunikačné technológie – Mgr. Andrea Doktorová (členka)

Predsedníctvo SAV – 2025 – 2029

Edičná rada SAV – Mgr. Andrea Doktorová (členka)

Komisia SAV pre informačné a komunikačné technológie – Mgr. Michal Sliacky (člen)

10. Starostlivosť o ľudské zdroje, rodovú rovnosť, pracovné a sociálne podmienky zamestnancov a uplatňovanie ich práv

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., považuje ľudské zdroje za kľúčovú súčasť vlastnej organizácie a venuje im náležitú pozornosť. Vedenie ÚK SAV, v. v. i., v tejto agende úzko spolupracuje so Základnou odborovou organizáciou ÚK SAV, v. v. i.

Po dohode so ZOO ÚK SAV, v. v. i., bude vyplatený finančný príspevok zo sociálneho fondu zamestnancom a zamestnankyniam ÚK SAV, v. v. i. za rok 2025 vo výplatnom termíne za február 2026, a to vo výške 3 249,86 €.

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., sa dňa 30. 12. 2024 pripojila k Plánu rodovej rovnosti Slovenskej akadémie vied 2025 – 2029 a plán zaradila medzi svoje základné dokumenty.

ÚK SAV, v. v. i., sa ďalej verejne hlási aj k Deklarácii o posilnení kultúry vedeckej integrity na Slovensku, čím deklaruje dodržiavať najvyššie etické štandardy v oblasti vedeckej integrity so zámerom posilniť etický aspekt vedeckej činnosti, ktorý patrí k esencii vedy, ako aj zvýšiť dôveru verejnosti a medzinárodnej výskumnej komunity k slovenským výskumným pracoviskám.

Tabuľka Rodová skladba hlavných riešiteľov domácich projektov

ŠTRUKTÚRA PROJEKTOV	Organizácia SAV je nositeľom projektu			Organizácia SAV je zmluvným partnerom		
	Počet	Hlavný riešiteľ		Počet	Hlavný riešiteľ za organizáciu	
		Muž	Žena		Muž	Žena
1. Projekty VEGA	0	0	0	0	0	0
2. Projekty APVV	0	0	0	0	0	0
3. Projekty EŠIF/OP ŠF, Plán obnovy EÚ	0	0	0	0	0	0
4. Projekty SASPRO, MoRePro, IMPULZ	0	0	0	0	0	0
5. Iné projekty (FM EHP, Vedecko-technické projekty, na objednávku rezortov a pod.)	0	0	0	0	0	0

11. Orgány v. v. i., ich skladba a činnosť, štrukturálne, organizačné a právne zmeny v organizácii

Správna rada - zloženie a základná informácia o činnosti

Správna rada Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., (SR ÚK SAV, v. v. i.) funguje v rovnakom zložení od volieb 19. 1. 2022:

Predseda – Mgr. Michal Sliacky,

Podpredseda – Mgr. Lukáš Vician,

Členky – Mgr. Katarína Hrnčiarová, doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD. a člen – Ing. Michal Mesár.

V roku 2025 SR ÚK SAV, v. v. i., zasadala, rokovala a rozhodovala 10 krát.

Vedecká rada - zloženie a základná informácia o činnosti

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., nemá vedeckú radu.

Dozorná rada - zloženie a základná informácia o činnosti

Dozorná rada Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., (DR ÚK SAV, v. v. i.) funguje v aktuálnom zložení od 26. 2. 2024:

Predseda – Mgr. Róbert Karul, PhD.

Členka – Ing. Veronika Púčiková a člen z externej inštitúcie – prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD.

V roku 2025 DR ÚK SAV, v. v. i., zasadala, rokovala a rozhodovala 6 krát.

Informácie o štrukturálnych a organizačných zmenách v organizácii

V roku 2025 v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i., neprebehli žiadne zmeny týkajúce sa štrukturálnych a organizačných zmien.

Zmeny zakladacej listiny, vnútorných predpisov organizácie alebo zakladateľa

V roku 2025 v Ústrednej knižnici SAV, v. v. i., neprebehli žiadne zmeny týkajúce sa zakladacej listiny ani vnútorných predpisov organizácie.

12. Realizácia Konceptie dlhodobého rozvoja a Akčného plánu organizácie

V roku 2025 bola realizácia Konceptie dlhodobého rozvoja a Akčného plánu Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., prerokovaná na zasadnutí Hodnotiaceho panelu výkonnostných zmlúv SAV pre 3. oddelenie vied (19. 11. 2025).

Hodnotiaci panel pozitívne posúdil strategické zameranie knižnice, najmä orientáciu na podporu vedy v prostredí SAV, podporu využívania elektronických informačných zdrojov a objektívne merateľné ukazovatele práce s vedeckými informáciami a schválil návrh na úpravu ukazovateľa výkonnostnej zmluvy SAV.

Predložená stratégia Ústrednej knižnice SAV, v. v. i., je koncipovaná ako rámcový dokument s jasne definovanou víziou a piatimi strategickými oblasťami, ktoré pokrývajú rozvoj informačných zdrojov a služieb, podporu otvorenej vedy, digitalizáciu a modernizáciu knižničných služieb, ochranu a sprístupnenie knižničných fondov a posilnenie metodologickej úlohy knižnice v rámci siete knižníc SAV.

Jednotlivé strategické oblasti sú rozpracované do konkrétnych úloh a aktivít, ktoré vytvárajú východisko pre systematickú realizáciu Akčného plánu a priebežné hodnotenie plnenia stanovených cieľov. Hodnotiaci panel zároveň konštatoval, že stratégia je v aktuálnej podobe prijateľným základným dokumentom pre ďalší rozvoj organizácie.

13. Poskytovanie informácií v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám

V roku 2025 Ústredná knižnica SAV, v. v. i., nezaznamenala žiadnu žiadosť na poskytnutie informácií v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

14. Problémy organizácie a podnety pre Predsedníctvo SAV k činnosti SAV ako celku

- V nadväznosti na pripravovaný nový model centrálného obstarávania elektronických informačných zdrojov pre vedu a výskum na roky 2027 – 2028, ktorý pripravuje CVTI SR, treba zvážiť či SAV chce byť súčasťou tohto projektu. Ak áno, je potrebné neodkladne rokovať o možnom zapojení SAV a súvisiacich finančných modeloch (napr. spoluúčasť). Ak by SAV nebola integrovaná do spoločného riešenia, musíme si uvedomiť, že stúpne nielen finančná záťaž SAV, ale aj administratívna (napr. procesy verejného obstarávania). Ide o strategickú agendu vyžadujúcu koordinované rozhodnutie na úrovni vedenia SAV, CVTI SR a Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.
- CVTI SR je inštitúcia, ktorá za "slovenské konzorcium" uzatvára transformačné (read and publish) zmluvy renomovanými vydavateľmi vedeckých časopisov. Kým v rámci prvých zmlúv (SpringerNature a Elsevier) bola súčasťou konzorcia aj SAV, v súčasnosti už tomu tak nie je, teda korešpondenční autori zo SAV nie sú do možnosti publikovať v otvorenom prístupe bez úrady APC poplatku oprávnení, resp. SAV nie je oprávnenou inštitúciou. Tento stav nepovažujeme za dobrý a odporúčame na úrovni vedenia SAV rokovať s CVTI SR o jeho náprave (v období po roku 2026). Súvisí to práve s kreovaním nového projektu obstarávania EIZ pre vedu a výskum, o ktorom hovoríme vyššie.
- Vzhľadom na Predsedníctvom SAV deklarované zmeny v princípoch hodnotenia vedy, ale predovšetkým z dôvodu skončenia účinnosti Zásad výkonového financovania v SAV, je žiadúce pristúpiť k príprave nových zásad a následnej metodiky výkonového financovania včas, aby bol priestor na diskusiu relevantných článkov predtým, než pôjde návrh na rokovanie Snemu SAV.
- ÚK SAV zdvorilo žiada, aby bola v dostatočnom predstihu informovaná o zamýšľaných zmenách pri spájaní ústavov alebo delimitáciou pracovníkov či pracovných tímov medzi VVI. Vopred treba pripraviť ideové i technické riešenie retrospektívneho vykazovania publikácií a ohlasov prác, ktorých sa zmeny budú týkať, predovšetkým tých, čo zaniknú.
- 1. 9. 2026 má nadobudnúť platnosť a účinnosť ustanovenie, ktoré pre VŠ a SAV mení držiteľa majetkových práv k zamestnaneckému dielu. Zákonným držiteľom má byť zamestnanec, pričom, pokiaľ sa so zamestnávateľom dohodne inak (čo zákon pripúšťa), patrí za to autorovi odmena. SAV by mala vyvinúť úsilie, aby toto ustanovenie vôbec nenadobudlo účinnosť (zmena zákona), alebo potom pripraviť interný predpis, ktorý by upravoval dohodu autora a zamestnávateľa jednotne. Ak zamestnávateľ nebude môcť spravovať majetkové práva k zamestnaneckému dielu (súhlas na použitie diela), bude to mať zásadný (negatívny) vplyv na publikovanie diel, budovanie Inštitucionálneho repozitár SAV a sprístupňovanie diel z repozitára, ale aj uplatňovanie ďalších prvkov otvorenej vedy a na transfer technológií.
- V rámci revitalizácie areálu SAV na Patrónke, opätovne poukazujeme na naliehavosť vybudovania centrálného depozitného knižničného skladu, ktorého potreba sa pre všetky VVI z roka na rok zvyšuje.

15. Vyjadrenia vedeckej rady organizácie k výsledkom výskumnej činnosti za uplynulý rok

Ústredná knižnica SAV, v. v. i., nemá vedeckú radu.

Výročnú správu o činnosti organizácie za rok 2025 vypracoval(i):

PhDr. Natália Pastorková, 02/ 5479 3831 kl. 112

Bratislava, 30. 1. 2026

Mgr. Michal Sliacky
riaditeľ Ústrednej knižnice SAV, v. v. i.

PRÍLOHY k časti A

Príloha A-1

Zoznam zamestnancov a doktorandov organizácie k 31. 12. 2025

Zoznam zamestnancov podľa štruktúry

	Meno s titulmi	Úväzok (v %)	Ročný prepočítaný úväzok
Odborní pracovníci s VŠ vzdelaním (ostatní zamestnanci)			
1.	Mgr. Zuzana Babulíková	100	1.00
2.	Mgr. Gabriela Bačová	100	0.67
3.	Bc. Hana Cintlová	100	1.00
4.	Mgr. Andrea Doktorová	100	1.00
5.	Mgr. Lenka Džimová	100	1.00
6.	Mgr. Katarína Hrnčiarová	100	1.00
7.	Mgr. Henrieta Hrušková	100	1.00
8.	Bc. Matúš Juriček	100	1.00
9.	Mgr. Jana Kasáková, PhD.	100	0.17
10.	doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD.	100	1.00
11.	Mgr. Katarína Kováčová	100	1.00
12.	Ing. Michal Mesár	100	1.00
13.	Mgr. Michaela Mesárová	100	1.00
14.	Ing. Táňa Mončáková	50	0.50
15.	Mgr. Františka Nováková, PhD.	100	1.00
16.	PhDr. Natália Pastorková	100	1.00
17.	Mgr. Andrea Pethő	100	1.00
18.	Mgr. Michal Selecký	100	1.00
19.	Mgr. Michal Sliacky	100	1.00
20.	Mgr. Silvia Szighardt	100	0.00
21.	Ing. Daniela Šopáková	100	1.00
22.	Bc. Peter Štefek	100	1.00
23.	Mgr. Martina Terneniová	100	1.00
24.	Mgr. Lukáš Vician	100	1.00
25.	Mgr. Zuzana Žiaková	100	1.00

Odborní pracovníci ÚSV			
1.	Zuzana Gabauerová	100	1.00
2.	Miroslav Krejčí	100	1.00
3.	Jana Krejčíová	100	1.00
4.	Helena Sadecká	100	1.00
5.	Jana Trojáková	100	1.00
Ostatní pracovníci			
1.	Emília Barančíková	50	0.29
2.	Edita Barányiová	50	0.50

Zoznam zamestnancov, ktorí odišli v priebehu roka

	Meno s titulmi	Dátum odchodu	Ročný prepočítaný úväzok
--	-----------------------	----------------------	---------------------------------

Zoznam doktorandov

	Meno s titulmi	Škola/fakulta	Študijný odbor
Interní doktorandi hradení z prostriedkov SAV			
<i>organizácia nemá interných doktorandov hradených z prostriedkov SAV</i>			
Interní doktorandi hradení z iných zdrojov			
<i>organizácia nemá interných doktorandov hradených z iných zdrojov</i>			
Externí doktorandi			
<i>organizácia nemá externých doktorandov</i>			

Zoznam zamestnancov prijatých do jedného roka od získania PhD.

	Meno s titulmi	Dátum obhajoby	Dátum prijatia	Úväzok (v %)
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------

Zoznam emeritných vedeckých zamestnancov

	Meno s titulmi
--	-----------------------

Príloha A-2

Projekty riešené v organizácii

Domáce projekty

Programy: Európske strategické fórum výskumných infraštruktúr (ESFRI)

1.) DARIAH-SK

Zodpovedný riešiteľ:	Andrej Gogora
Zodpovedný riešiteľ v organizácii SAV:	Michal Sliacky
Trvanie projektu:	1.1.2025 / 31.12.2027
Evidenčné číslo projektu:	
Organizácia je koordinátorom projektu:	nie
Koordinátor:	Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.
Počet spoluriešiteľských inštitúcií:	0
Čerpané financie:	0

Dosiahnuté výsledky:

Prevádzkové náklady spolu: 71 325,00 €.

Z toho:

1. ostatné tovary a služby - 54 875,00 €

Ročná licencia (1.1.2026 – 31.12.2026) na scientometrický a analytický nástroj InCites – obstaráva sa v roku 2025

Scientometrický a analytický nástroj InCites Benchmarking and Analytics (Clarivate Analytics) spolu s modulom MyOrganization a modulom Research Horizon Navigator.

InCites pracuje primárne s dátami z databázy Web of Science (WoS). Ide o nástroj na zefektívnenie spracovania štatistických a scientometrických výstupov.

2. osobné náklady - 2185,00 €

3. nepriame náklady (25%) - 14 265,00 €

Príloha A-3

Publikačná činnosť organizácie

Príloha je generovaná z ARL.

ADFB Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch – neimpaktovaných

- ADFB01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Peripetie bratislavských kníhkupcov a antikvárníkov v období napoleonských vojen = The Vicissitudes of Bratislava's Booksellers and Antiquarians during the Napoleonic Wars. In *Kniha : Acta Culturae Librorum*, 2025, roč. 2, č. 2, s. 19-36. ISSN 2989-4158. Dostupné na internete: <https://casopiskniha.snk.sk/archiv/casopis-kniha-ii/2025>

Ohlasy (citácie):

AAB Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách

- AAB01 KOLLÁROVÁ, Ivona. Tajne : nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja (1789 – 1799). Rec.: Marcela Domenová, Claire Madl. Bratislava : VEDA, 2020. 213 s. ISBN 978-80-224-1822-5
Citácie:
1. [3.1] HEGYI, Á. Az olvasás Magyarországon a 18. században. IN Magyar Könyvszemle, 140, 2024, č. 3, s. 399-410
- AAB02 KOLLÁROVÁ, Ivona. Slobodný vydavateľ, mysliaci čitateľ : typografické médium v jozefínskej dobe. Vyd. 1. Bratislava : Rak, 2013. 296 s. Preložené pod názvom: Freier Verleger, denkender Leser, Das typografische Medium in josephinischer Zeit / zo slov. preložil: Peter Zigman. - Gera : Garamond, 2017. ISBN 978-3-946-964-10-0. ISBN 978-80-85501-57-5
Citácie:
1. [3.1] HEGYI, Á. Az olvasás Magyarországon a 18. században. IN Magyar Könyvszemle, 140, 2024, č. 3, s. 399-410

BAB Odborné knižné publikácie vydané v domácich vydavateľstvách

- BAB01 KOLLÁROVÁ, Ivona - NAGY, Imrich. Matej Bel: Osobnosť, médium a transfer ideí na prahu osvietenstva. Prvé vydanie. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2021. 174 s. ISBN 978-80-8119-126-8
Citácie:
1. [6] MATEJKOVÁ, Adriana. KOLLÁROVÁ, I., NAGY, I.: Matej Bel : osobnosť, médium a transfer ideí na prahu osvietenstva. In: Zborník Slovenského banského múzea. 28, s. 287-288. ISBN 978-80-85579-68-0.
- BAB02 KOLLÁROVÁ, Ivona. Landerer : vydavateľ v premenách 18. storočia. 1. vyd. Bratislava : Literárne a informačné centrum, 2022. 101 s. ISBN 978-80-8119-147-3
Citácie:
1. [4.1] KNAPČOKOVÁ, Stanislava. Ilustrácie bratov Assnerovcov v tlačiach vydaných na Slovensku (K dejinám knižnej ilustrácie na Slovensku). In: Kniha 2023. Martin: Slovenská národná knižnica, 2023, s. 205-222. ISBN 978-80-8149-165-8.
2. [6] Hupko, Daniel. KOLLÁROVÁ, Ivona. Landerer: Vydavateľ v premenách

18. storočia. In: Slovenská literatúra, 2024, roč. 71., č. 5, 289-292 s., ISSN 0037-6973.

3. [6] MATEJKOVÁ, Adriana. Kollárová, Ivona. Landerer: Vydavateľ v premenách 18. storočia. In: Zborník Slovenského banského múzea, 2024, roč. 28, s. 289-292. ISBN 978-80-85579-68-0., Registrované v: 3